

**ГРАДСКИ ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
Б Е О Г Р А Д**

**АНАЛИЗА ЗАДОВОЉСТВА ЗАПОСЛЕНИХ
У СТАЦИОНАРНИМ ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА
У БЕОГРАДУ У 2020. ГОДИНИ**

Београд, април 2021. године

Наручилац задатка:

Министарство здравља Републике Србије

Обрађивач:

Градски завод за јавно здравље, Београд

Директор Завода:

Проф. др Душанка Матијевић, спец. социјалне медицине

Помоћница директора:

Прим мр сц. мед. др Светлана Младеновић Јанковић

Носилац задатка:

Центар за анализу, планирање и организацију здравствене заштите

Аналізу припремила:

Др Катица Трипковић

САДРЖАЈ:

УВОД.....	4
МЕТОД РАДА.....	5
ЦИЉ РАДА.....	7
РЕЗУЛТАТИ.....	7
КОМЕНТАРИ ЗАПОСЛЕНИХ.....	433
ЗАКЉУЧАК.....	43
ЛИТЕРАТУРА.....	477
ТАБЕЛАРНИ ПРИЛОГ.....	499

УВОД

Радници су најважнији ресурс сваке организације. Од њихових ставова, понашања и радног искуства, зависи како ће обављати свој посао, као и перформансе организације у целини. Кроз посао, људи теже да остваре: економску стабилност, идентитет и развој своје личности, статус и престиж, самоостварење, самосталност, креативност, социјалну интеракцију. Запослени желе да се кроз посао развију и остваре као особе, да користе и развијају своје таленте и вештине, да радом постижу резултате и успехе који ће бити препознати (1). При томе, посао подразумева, не само обављање радних задатака, већ и интеракцију са колегама, шефовима, поштовање правила и политике организације, достизање стандарда радног учинка, живљење у радним условима који често нису идеални.

Задовољство послом се дефинише као позитивна емоционална реакција и ставови појединца према свом послу (1). Оно представља комбинацију унутрашњих и спољашњих фактора. Унутрашњи подразумевају природу посла који особа ради, задатке који чине и посао, професионални развој, осећај одговорности и достигнућа у послу, а спољашњи фактори подразумевају услове рада, као што су плата, сарадници и шефови. Унутрашњи фактори унапређују сатисфакцију, а спољашњи превенирају незадовољство (2). Задовољство запослених може се разликовати у погледу индивидуалних карактеристика запослених (нпр. пол, старост, занимање, тип личности), организационих (нпр. политика и администрација, односи између запослених/послодаваца, одлив запослених, дуална пракса) и контекстуалних карактеристика (нпр. престиж професије, политичка стабилност, економски развој).

Задовољство послом утиче на радни учинак и то на: (3,4,5,6)

Продуктивност, али више на нивоу организације него на нивоу појединца.

Организације са задовољнијим радницима имају већу продуктивност.

Апсентизам, показана је негативна веза задовољства и изостанака са посла, али је корелација умерена.

Немар, пасивно препуштање да се услови погоршају, хроничан број изостанака са посла, кашњења, смањено улагање труда, повећана стопа грешака-када је низак степен задовољства,

Задовољство корисника, задовољни радници су пријатељски настројени, љубазни, спремни за питања, а то пацијенти цене, што води задовољству и оданости пацијента. Однос важи и у обрнутом смеру. Незадовољни корисници могу повећати незадовољство запослених.

Флукуацију запослених, Незадовољни радници чешће мењају радну организацију.

Задовољни радници ће више позитивно говорити о својој установи, помагаће другима и ићи изнад нормалних очекивања њиховог посла. С друге стране незадовољство послом, утиче и на здравље запослених, посебно на ментално здравље, депресију и анксиозност, док је корелација са физичким здрављем умерена (7,8).

Студије сугеришу да су најважније детерминанте задовољства послом: интересантан и креативан посао, добри односи са шефовима и колегама, висока зарада, независност у раду и могућности за напредовање, као и сигурност посла и способност прављења баланса између приватног и пословног живота (7,9,10,11).

Од касних тридесетих година прошлог века, задовољство послом се континуирано проучава уз помоћ бројних различитих теоријских концепата и метода. Истраживања из претходних 30-так година показују да је већина радника, 50-70% у развијеним земљама, задовољна својим послом, али се види и опадање задовољства послом од раних 1990-тих. Мисли се да је то због настојања послодаваца да повећају продуктивност кроз већа радна оптерећења запослених и краће рокове извршења, као и осећај радника да имају мање контроле над својим радом.

МЕТОД РАДА

Здравствене установе у Србији, од 2007. године, имају обавезу да једном годишње спроведу испитивање професионалног задовољства својих радника, ураде анализу добијених резултата, као и да спроводе мере и активности на унапређењу квалитета на основу резултата истраживања. Ова обавеза утврђена је Правилником о показатељима квалитета здравствене заштите.

У 2020. години испитивање задовољства запослених у здравственим установама у Републици Србији је спроведено по методологији Института за јавно здравље Србије. Испитивање је вршено у условима епидемије заразном болешћу COVID-19 због чега је приликом спровођења испитивања било потребно доследно примењивати све противеписидемијске мере прописане од стране Министарства здравља и Кризног штаба за сузбијање заразне болести COVID-19 у циљу спречавања ширења епидемије (максимално одржавање физичке дистанце, избегавање директног физичког контакта, уз строго поштовање мере личне заштите и појачану дезинфекцију руку средствима на бази алкохола).

Испитивањем је требало да буду обухваћени сви запослени присутни на послу у периоду истраживања, који су желели да попуне упитник, у свим београдским болницама у државном власништву (укупно 26 болница), укључујући и запослене у COVID болницама/одељењима. Први пут су болнице изводиле анкету у термину који су договориле са регионалним заводом за јавно здравље. С обзиром да је у Београду током децембра 2020. године (када је требало спровести истраживање) био највећи број оболелих пацијената, велики број болница је радио у COVID режиму, односно збрињавале су само пацијенте оболеле од заразне болести (сва 4 клиничко-болничка центра, Институт за реуматологију, Институт за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић“, Институт за ортопедију Бањица, Специјална болница за интерне болести Младеновац, као и поједине клинике КЦС), испитивање задовољства корисника болничком здравственом заштитом је организовано током јануара 2021. године уз примену свих прописаних противеписидемијских мера.

Анкета је спроведена током једног радног дана у периоду од 7 часова ујутро једног радног дана до 7 часова следећег радног дана. Анкету је спровело 19 болница, док осталих седам (Универзитетски клинички центар Србије, Клиничко- болнички центар „Др Драгиша Мишовић- Дедиње“, Клиничко- болнички центар „Земун“, Клиничко-болнички центар „Звездара“, Институт за реуматологију, Завод за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Проф. др Цветко Брајовић“ и Институт за медицину рада „Др Драгомир Карајовић“) то нису учиниле због епидемиолошке ситуације. Спровођење испитивања организовала је Комисија за унапређење квалитета рада здравствене установе, а дистрибуцију упитника обављале су главне сестре или за то одређене медицинске сестре. У циљу елиминисања ризика за преношење инфекције, за запослене који су у време истраживања били распоређени на рад у COVID зонама било је потребно омогућити да се упитници доставе до зона где се запослени пресвлаче и да их они попуне пре облачења или након свлачења личне заштитне опреме и дезинфекције, односно попуњавање упитника требало је вршити у зони где се запослени пресвлаче у цивилно одело.

У испитивању је коришћен стандардизовани упитник са 23 питања затвореног типа. Такође је дата могућност запосленима да унесу своје примедбе и предлоге за унапређење квалитета и задовољства запослених. У односу на претходну годину, упитник је проширен са питањима која се односе на рад у условима епидемије COVID-19, док су искључена питања којима је испитивано задовољство запослених појединим аспектима посла (расположивим временом за рад са пацијентима, могућностима да запослени у раду користе сва своја знања, способности и вештине, непосредном сарадњом са претпостављенима, добијањем јасних упутстава шта се од запослених очекује у оквиру посла, могућношћу да запослени изнесу своје идеје претпостављенима),

затим питање које се односи на поређење задовољства послом пре пет година и данас, као и питање о пушачком статусу запослених.

У 2020. години, упитник омогућава да се сагледају:

- опште карактеристике запослених (пол, старост, занимање, руководећа функција, те да ли поред посла који обављају у здравственој установи обављају и друге врсте послова, у настави, приватној пракси или неком другом сектору),

као и задовољство различитим аспектима посла, и то:

- условима рада (адекватношћу опреме и простора за рад, расположивим временом за обављање посла, аутономијом у обављању посла, финансијском надокнадом за рад, руковођењем и организацијом рада у установи)
- Могућношћу за професионални развој и континуирану едукацију
- Односом са руководећим кадром (уважавањем и вредновањем рада запослених)
- Непосредном сарадњом са колегама
- Односом пацијената према запосленима
- Мерама за контролу и спречавање ширења инфекција (одржавањем адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција и спровођењем адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције).

Испитаници су имали могућност да на скали од 1 до 5 искажу своје задовољство појединим аспектима рада (1-веома незадовољан; 2-незадовољан; 3-ни задовољан, ни незадовољан; 4-задовољан; 5-веома задовољан), као и да се одреде за опцију 6- питање се не односи на мене. Такође испитивано је и присуство напетости, стреса или притиска приликом обављања посла у редовним околностима, као и у условима епидемије COVID-19. Испитаници су на ова питања имали могућност да дају одговор на петостепеној скали (1- нимало; 2- мало; 3- умерено; 4- много; 5-веома много). Упитником су обухваћени и планови запослених у вези са променом посла, рад у COVID зони, као и највећи изазови рада у условима епидемије COVID-19. Испитаници су на крају, узимајући све поменуте аспекте посла у обзир, давали оцену укупног задовољства послом (1-веома незадовољан; 2-незадовољан; 3- ни задовољан, ни незадовољан; 4- задовољан; 5-веома задовољан).

За разлику од претходних година када је унос података је вршен у Градском заводу за јавно здравље, ове године су здравствене установе, након прикупљања попуњених упитника уносиле попуњене упитнике у за то креирану excel базу и достављале попуњене excel базе у електронском облику Градском заводу за јавно здравље, Београд где су достављени подаци обједињени у јединствену базу и анализирани за ниво града Београда.

За описивање испитиване популације коришћене су методе дескриптивне статистике: просечна вредност (аритметичка средина), мере варијабилитета (стандардна девијација) и релативни бројеви. За утврђивање значајности разлике између обележја коришћен је χ^2 тест и једнофакторска анализа варијансе (F). Сви статистички тестови су прихватани ако је вероватноћа нулте хипотезе једнака или мања од 5 посто. С обзиром на то да у 2020. години, због актуелне епидемиолошке ситуације, испитивање задовољства запослених нису обавиле све здравствене установе, укључујући и највеће београдске болнице, Универзитетски клинички центар Србије, као и три клиничко-болничка центра (сви осим КБЦ „Бежанијска коса“), анализа тренда вршена је закључно са 2019. годином, на укупном нивоу, а свако поређење резултата из 2020. године са резултатима из претходног периода потребно је тумачити са резервом. Анализа тренда задовољства која обухвата целокупни посматрани период, укључујући и 2020. годину, вршена је на нивоу појединачних услова.

База података креирана је у компјутерском програму SPSS, верзија 21.0 (Statistical Package for Social Sciences), који је коришћен и за статистичку обраду података.

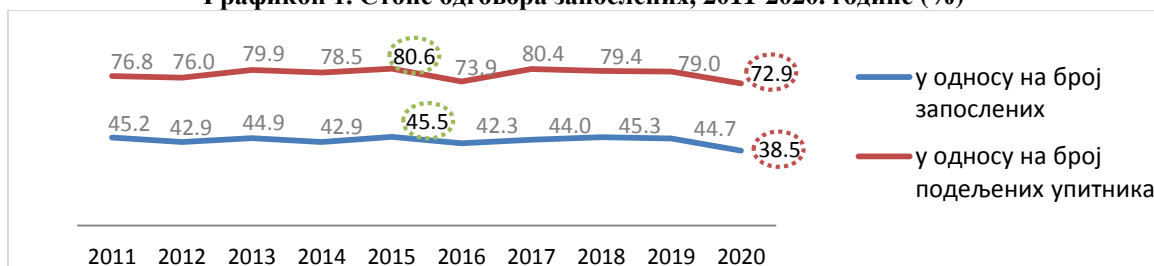
ЦИЉ РАДА

Циљ ове анализе је да се установи ниво задовољства послом радника запослених у београдским болницама и фактори који утичу на задовољство, односно незадовољство запослених.

РЕЗУЛТАТИ

Испитивањем задовољства запослених у 2020. години су обухваћена 3.593 испитаника (за 5.643 или 61% мање у односу на прошлу годину) у 19 болница. Седам болница (Универзитетски клинички центар Србије, Клиничко- болнички центар „Др Драгиша Мишовић- Дедиње“, Клиничко- болнички центар „Земун“, Клиничко- болнички центар „Звездара“, Институт за реуматологију, Завод за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Проф. др Цветко Брајовић“ и Институт за медицину рада „Др Драгомир Карајовић“) због епидемиолошке ситуације није спровело испитивање задовољства запослених. На дан испитивања, на послу су била присутна 5.323 радника, а подељен је 4.931 упитник. Међутим, попуњена су 3.593 упитника, тако да је стопа одговора у односу на број подељених упитника, била 72,9%, што је за 6,1% ниже у односу на претходну годину (Графикон 1). Међутим, уколико се посматрају само болнице које су ове године извршиле испитивање задовољства, стопа одговора у односу на број подељених упитника ове године је већа за 5,3%. Постоји велика разлика између здравствених установа у стопи одговора у односу на број подељених упитника (Табела 1). У пет болница, сви запослени којима су упитници подељени су их вратили попуњене, и то у: Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Институту за ментално здравље, Специјалној болници за ендемску нефропатију Лазаревац, Клиници за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“ и Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“. Веома висока стопа одговора је забележена и у Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“ (96,7%) и Институту за онкологију и радиологију Србије (89,7%). Изузетно ниска стопа одговора била је у ГАК „Народни фронт“ (36,2%) и Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“ (45,5%).

Графикон 1. Стопе одговора запослених, 2011-2020. године (%)

Посматрајући стопу одговора у односу на укупан број запослених у болницама које су извршиле испитивање задовољства запослених (9.333), констатује се да је анкетни упитник попунило свега 38,5% запослених (у претходној години 44,7% на нивоу свих 26 болница и 42,9% на нивоу 19 болница које су и у 2020. години извршиле испитивање). У Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ на анкету је одговорило само 17,9% запослених, у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ 22,4%, а у Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије 26,3%. Највећи проценат запослених анкетираних је у Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ (68,5%), Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (66,8%) и Специјалној болници за болести зависности (62,8%).

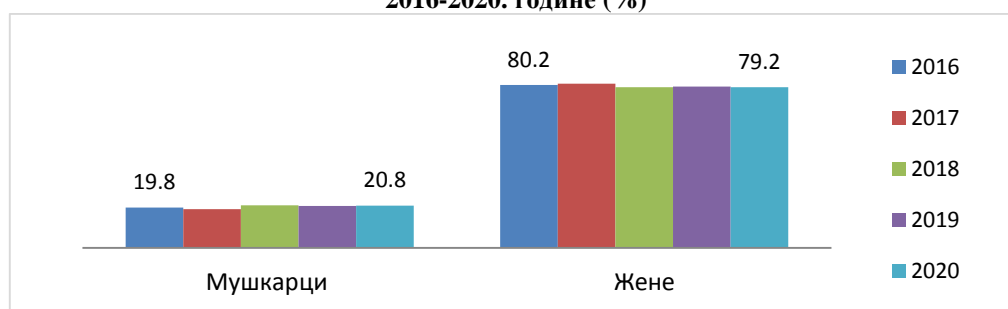
Највише испитаника, било је из Института за онкологију и радиологију Србије (495 или 13,8% од укупног броја), а затим у Институту за ортопедско- хируршке болести „Бањица“ (382 или 10,6% од укупног броја).

Табела 1. Стопе одговора у истраживању задовољства запослених у болницама у Београду, 2020. године

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Укупан број запослених	Број запослених присутних на послу на дан истраживања	Број подељених упитника	Број унетих упитника	Стопа одговора у односу на бр. запослених	Стопа одговора у односу на бр. подељених упитника
КБЦ „Бежанијска коса“	913	307	307	163	17.9	53.1
ИКВБ „Дедиње“	720	205	161	161	22.4	100.0
ГАК „Народни фронт“	816	699	699	253	31.0	36.2
Универзитетска дечја клиника	756	656	440	355	47.0	80.7
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	1040	624	600	273	26.3	45.5
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	82	55	55	31	37.8	56.4
Институт за онкологију и радиологију Србије	932	555	552	495	53.1	89.7
Институт за ментално здравље	235	123	123	123	52.3	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	431	182	182	176	40.8	96.7
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	524	228	210	210	40.1	100.0
ИОХБ „Бањица“	904	481	433	382	42.3	88.2
Институт за неонатологију	314	120	120	91	29.0	75.8
СБ за интерне болести Младеновац	185	145	145	105	56.8	72.4
СБ за болести зависности	129	103	103	81	62.8	78.6
Институт за рехабилитацију	479	232	232	178	37.2	76.7
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	381	261	261	261	68.5	100.0
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	187	142	142	125	66.8	88.0
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	187	125	125	89	47.6	71.2
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	118	80	41	41	34.7	100.0
УКУПНО	9333	5323	4931	3593	38.5	72.9

Испитаника мушког пола било је 711 (19,8%), испитаника женског пола 2.714 (75,5%), док 168 (4,7%) испитаника није дало одговор на питање о полу. Од 3.425 испитаника који су дали одговор на ово питање, 79,2% биле су жене, а 20,8% мушкарци (Графикон 2). Највећи проценат испитаника мушког пола био је у Институту за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ (28,5%) и Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“ (28,4%), а највише испитаника женског пола било је у Институту за неонатологију (95,3%) и ГАК „Народни фронт“ (90,5%) (Табела 2). Установљена је статистички значајна разлика између болница у односу на пол анкетираних радника ($\chi^2=66,590$, $DF=18$, $p<0,01$).

Графикон 2. Структура испитаника у болницама у Београду према полу, 2016-2020. године (%)

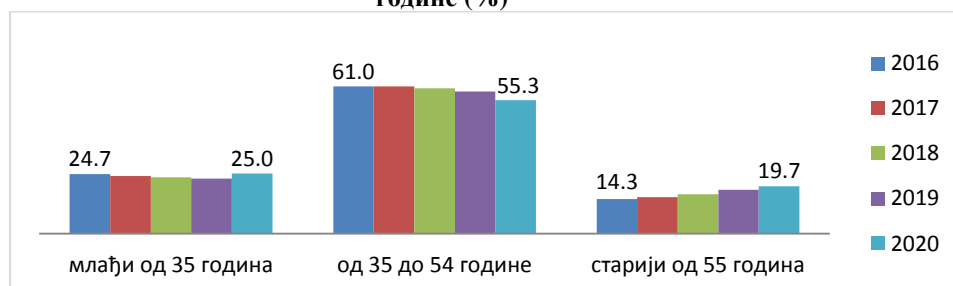

Табела 2. Пол испитаника по здравственим установама, 2020. године

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Мушки пол		Женски пол		СВЕГА	
	N	%	N	%	N	%
КБЦ „Бежанијска коса“	32	20.3	126	79.7	158	100.0
ИКВБ „Дедиње“	37	23.0	124	77.0	161	100.0
ГАК „Народни фронт“	23	9.5	219	90.5	242	100.0
Универзитетска дечја клиника	64	18.7	278	81.3	342	100.0
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	57	21.8	204	78.2	261	100.0
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	7	22.6	24	77.4	31	100.0
Институт за онкологију и радиологију Србије	89	19.1	376	80.9	465	100.0
Институт за ментално здравље	28	24.1	88	75.9	116	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	46	28.4	116	71.6	162	100.0
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	52	26.8	142	73.2	194	100.0
ИОХБ „Бањица“	107	28.5	269	71.5	376	100.0
Институт за неонатологију	4	4.7	81	95.3	85	100.0
СБ за интерне болести Младеновац	21	20.8	80	79.2	101	100.0
СБ за болести зависности	13	16.7	65	83.3	78	100.0
Институт за рехабилитацију	41	24.0	130	76.0	171	100.0
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	43	17.4	204	82.6	247	100.0
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	18	15.7	97	84.3	115	100.0
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	24	27.0	65	73.0	89	100.0
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	5	16.1	26	83.9	31	100.0
УКУПНО	711	20.8	2714	79.2	3425	100.0

Највише испитаника било је старосне доби од 35 до 54 године (53,9%), затим млађи од 35 година (24,3%), док је старих 55 и више година било 19,2%, а 95 (2,6%) испитаника није одговорило на питање. Од 3.498 испитаника која су одговорила на питање о годинама старости, 25% је млађе од 35 година, 55,3% има између 35 и 54 године, док је 19,7% испитаника старо 55 и више година (Графикон 3).

Графикон 3. Структура испитаника у болницама у Београду према старости, 2016-2020. године (%)

Највећи проценат испитаника млађих од 35 година, уколико се изузму Специјална болница за ендемску нефропатију и Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину, где је укупан број испитаника свега 35 односно 31, био је у Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“ (30,6%), као и у Гинеколошко- акушерској клиници „Народни фронт“ и Универзитетској дечјој клиници

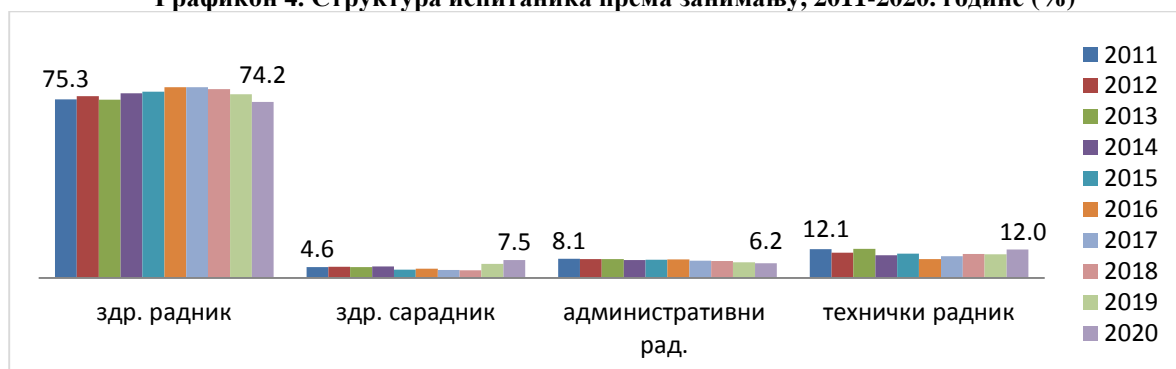
(по 29,6%), док је највећи проценат најстаријих испитаника био у Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (33,8%) и Специјалној болници за болести зависности (32,9%), (Табела 3). Установљена је статистички значајна разлика између болница у односу на старост анкетираних радника ($\chi^2= 124,183$, $DF=36$, $p<0,01$).

Табела 3. Старост испитаника по здравственим установама, 2020. године

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	млађи од 35 година		35 до 54 године		55 година и више година		СВЕГА	
	N	%	N	%	N	%	N	%
КБЦ „Бежанијска коса“	37	24.0	65	42.2	52	33.8	154	100.0
ИКВБ „Дедиње“	46	28.6	93	57.8	22	13.7	161	100.0
ГАК „Народни фронт“	72	29.6	145	59.7	26	10.7	243	100.0
Универзитетска дечја клиника	102	29.6	182	52.8	61	17.7	345	100.0
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	81	30.6	134	50.6	50	18.9	265	100.0
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	7	22.6	19	61.3	5	16.1	31	100.0
Институт за онкологију и радиологију Србије	131	27.2	267	55.4	84	17.4	482	100.0
Институт за ментално здравље	21	17.4	69	57.0	31	25.6	121	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	41	24.3	101	59.8	27	16.0	169	100.0
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	42	20.4	114	55.3	50	24.3	206	100.0
ИОХБ „Бањица“	106	27.9	207	54.5	67	17.6	380	100.0
Институт за неонатологију	21	24.1	50	57.5	16	18.4	87	100.0
СБ за интерне болести Младеновац	26	25.2	50	48.5	27	26.2	103	100.0
СБ за болести зависности	19	24.1	34	43.0	26	32.9	79	100.0
Институт за рехабилитацију	26	14.6	94	52.8	58	32.6	178	100.0
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	63	24.5	148	57.6	46	17.9	257	100.0
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	11	9.6	85	74.6	18	15.8	114	100.0
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	12	13.5	57	64.0	20	22.5	89	100.0
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	9	26.5	21	61.8	4	11.8	34	100.0
УКУПНО	873	25.0	1935	55.3	690	19.7	3498	100.0

Структура испитаника у односу на занимање слична је као и претходних година. Уколико се изузме 172 испитаника (4,8%) која нису одговорила на питање о занимању, и у 2020. години највише су били заступљени здравствени радници, 2.540 или 74,2%. Техничких радника било је 412 (12%), здравствених сарадника 257 (7,5%), а најмање је било административних радника (212 или 6,2%).

Графикон 4. Структура испитаника према занимању, 2011-2020. године (%)

Највеће учешће анкетираних здравствених радника забележено је у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (92,5%), а најмање у Клиници за рехабилитацију „Др М. Зотовић“ (53,2%).

Табела 4. Занимање испитаника по здравственим установама, 2020. године

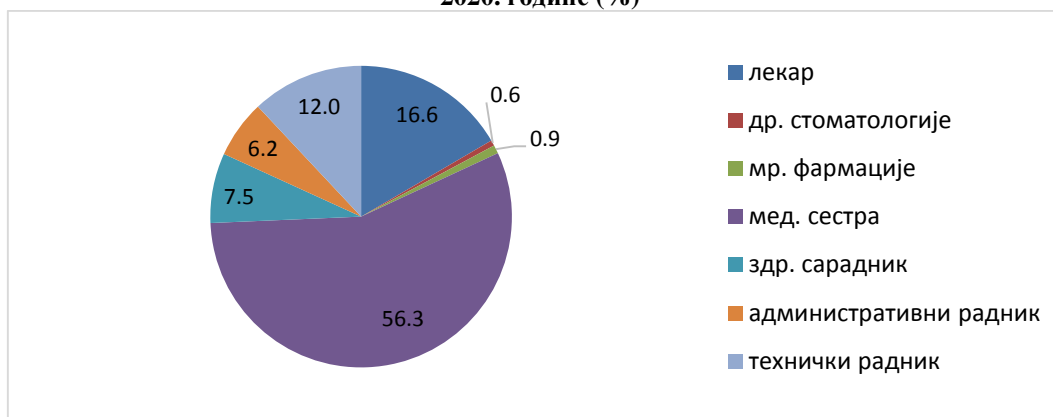
ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Здравствени радник		Здравствени сарадник		Административни радник		Технички радник		СВЕГА	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
КБЦ „Бежанијска коса“	113	76.4	9	6.1	5	3.4	21	14.2	148	100.0
ИКВБ „Дедиње“	149	92.5	9	5.6	0	0.0	3	1.9	161	100.0
ГАК „Народни фронт“	210	87.1	7	2.9	3	1.2	21	8.7	241	100.0
Универзитетска дечја клиника	270	78.9	18	5.3	17	5.0	37	10.8	342	100.0
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	217	83.1	12	4.6	11	4.2	21	8.0	261	100.0
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	23	74.2	3	9.7	2	6.5	3	9.7	31	100.0
Институт за онкологију и радиологију Србије	366	79.6	44	9.6	22	4.8	28	6.1	460	100.0
Институт за ментално здравље	79	65.8	28	23.3	10	8.3	3	2.5	120	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	122	73.1	5	3.0	12	7.2	28	16.8	167	100.0
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	128	64.0	19	9.5	26	13.0	27	13.5	200	100.0
ИОХБ „Бањица“	287	75.9	6	1.6	32	8.5	53	14.0	378	100.0
Институт за неонатологију	64	74.4	3	3.5	11	12.8	8	9.3	86	100.0
СБ за интерне болести Младеновац	78	77.2	6	5.9	6	5.9	11	10.9	101	100.0
СБ за болести зависности	50	62.5	12	15.0	5	6.3	13	16.3	80	100.0
Институт за рехабилитацију	117	67.2	20	11.5	9	5.2	28	16.1	174	100.0
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	134	53.2	32	12.7	18	7.1	68	27.0	252	100.0
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	54	55.7	13	13.4	8	8.2	22	22.7	97	100.0
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	53	59.6	9	10.1	13	14.6	14	15.7	89	100.0
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	26	78.8	2	6.1	2	6.1	3	9.1	33	100.0
УКУПНО	2540	74.2	257	7.5	212	6.2	412	12.0	3421	100.0

Међу анкетиранима, највећа заступљеност здравствених сарадника је у Институту за ментално здравље (23,3%), док је најмање у Институту за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ где је било 1,6% анкетираних овог профила. Административни радници су највише заступљени у Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику (14,6%), а у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ није било испитаника овог профила. Техничких радника је било највише у Клиници за рехабилитацију „Др М. Зотовић“ (27%), док их је у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ било само 1,9%. Установљена је статистички значајна разлика између болница у односу на занимање анкетираних радника ($\chi^2= 324,311$, $DF=54$, $p<0,01$), (Табела 4).

Почев од 2019. године, могуће је раздвојити здравствене раднике по занимању. Од 2.540 анкетираних здравствених радника највише је било медицинских сестара – техничара – 1.926, а затим лекара - 560. Фармацеута је било 32, а доктора стоматологије 22. У укупном броју анкетираних радника, више од половине су биле медицинске сестре – техничари, док су лекари били заступљени са око 16% (Графикон 5).

Када се посматра структура испитаника према занимању и по болницама, уочава се да су лекари највише били заступљени у Клиничко-болничком центру „Бежанијска коса“ (35,8% свих испитаника у овој установи), а најмање у Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ (4,4%). Медицинске сестре – техничари су највише биле заступљене у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (76,4%), а најмање у Клиничко-болничком центру „Бежанијска коса“ (32,4% свих испитаника у овој установи). Највеће учешће фармацеута било је у Клиничко-болничком центру „Бежанијска коса“ (3,4%), као и стоматолога (4,7%).

Графикон 5. Структура анкетираних радника према занимању у болницама у Београду, 2020. године (%)

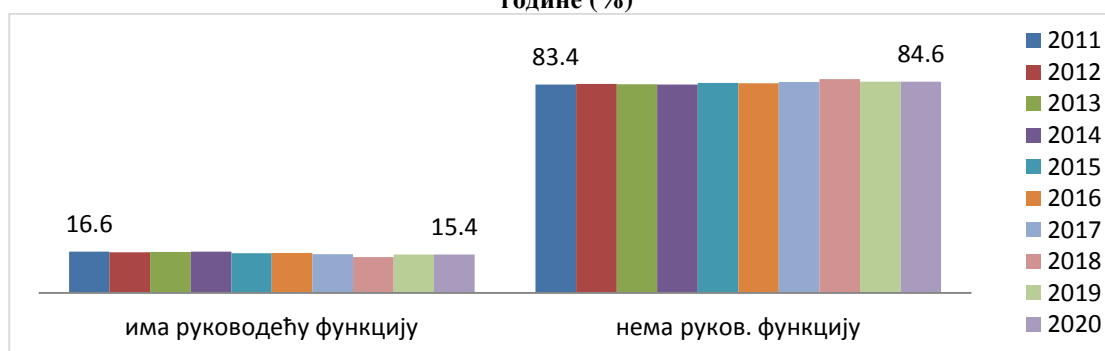
Табела 5. Занимање испитаника по здравственим установама, 2020. године

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Лекар		Стоматолог		фармацеут		М. сестре		Здравствени сарадник		Административни радник		Технички радник		СВЕГА	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
КБЦ „Бежанијска коса“	53	35.8	7	4.7	5	3.4	48	32.4	9	6.1	5	3.4	21	14.2	148	100.0
ИКВБ „Дедиње“	23	14.2	3	1.9	0	0.0	123	76.4	9	5.6	0	0.0	3	1.9	161	100.0
ГАК „Народни фронт“	42	17.4	0	0.0	1	0.4	167	69.3	7	2.9	3	1.2	21	8.7	241	100.0
Универзитетска дечја клиника	62	18.1	0	0.0	2	0.6	206	60.2	18	5.3	17	5.0	37	10.8	342	100.0
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	38	14.6	0	0.0	1	0.4	178	68.2	12	4.6	11	4.2	21	8.0	261	100.0
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	9	29.0	0	0.0	0	0.0	14	45.2	3	9.7	2	6.5	3	9.7	31	100.0
Институт за онкологију и радиологију Србије	79	17.2	1	0.2	8	1.7	278	60.4	44	9.6	22	4.8	28	6.1	460	100.0
Институт за ментално здравље	33	27.5	0	0.0	0	0.0	46	38.3	28	23.3	10	8.3	3	2.5	120	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	32	19.2	5	3.0	2	1.2	83	49.7	5	3.0	12	7.2	28	16.8	167	100.0
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	23	11.5	2	1.0	2	1.0	101	50.5	19	9.5	26	13.0	27	13.5	200	100.0
ИОХБ „Бањица“	57	15.1	1	0.3	6	1.6	223	59.0	6	1.6	32	8.5	53	14.0	378	100.0
Институт за неонатологију	11	12.8	1	1.2	1	1.2	51	59.3	3	3.5	11	12.8	8	9.3	86	100.0
СБ за интерне болести Младеновац	20	19.8	0	0.0	1	1.0	57	56.4	6	5.9	6	5.9	11	10.9	101	100.0
СБ за болести зависности	13	16.3	0	0.0	1	1.3	36	45.0	12	15.0	5	6.3	13	16.3	80	100.0
Институт за рехабилитацију	22	12.6	2	1.1	1	0.6	92	52.9	20	11.5	9	5.2	8	16.1	174	100.0
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	11	4.4	0	0.0	1	0.4	122	48.4	32	12.7	18	7.1	68	27.0	252	100.0
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	12	12.4	0	0.0	0	0.0	42	43.3	13	13.4	8	8.2	22	22.7	97	100.0
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	12	13.5	0	0.0	0	0.0	41	46.1	9	10.1	13	14.6	14	15.7	89	100.0
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	8	24.2	0	0.0	0	0.0	18	54.5	2	6.1	2	6.1	3	9.1	33	100.0
УКУПНО	560	16.4	22	0.6	32	0.9	1926	56.3	257	7.5	212	6.2	412	12.0	3421	100.0

Треба истаћи да је податак о броју доктора стоматологије непоуздан, с обзиром да је њихов број знатно већи од броја доктора стоматологије који су у радном односу у болницама (Табела 5). Тако је, на пример, у Институту за кардиваскуларне болести „Дедиње“ и Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“ 3, односно 5 запослених навело да су доктори стоматологије, иако у овим болницама нема запослених стоматолога.. Потенцијални узрок ове појаве су случајне грешке приликом попуњавања упитника, као и намерне грешке, да би се прикрило право занимање, због сумње у анонимност анкете.

Руководећу функцију имало је 526 (14,6%) испитаника, односно 15,4% испитаника који су одговорили на ово питање (Графикон б). На ово питање није одговорило 170 испитаника или 4,7% од укупног броја анкетираних. Структура испитаника у односу на руководећу функцију у потпуности одговара структури од претходне године.

Графикон б. Структура испитаника у односу на руководећу функцију, 2011-2020. године (%)

Табела б. Структура испитаника према руководећој функцији по здравственим установама, 2020. године

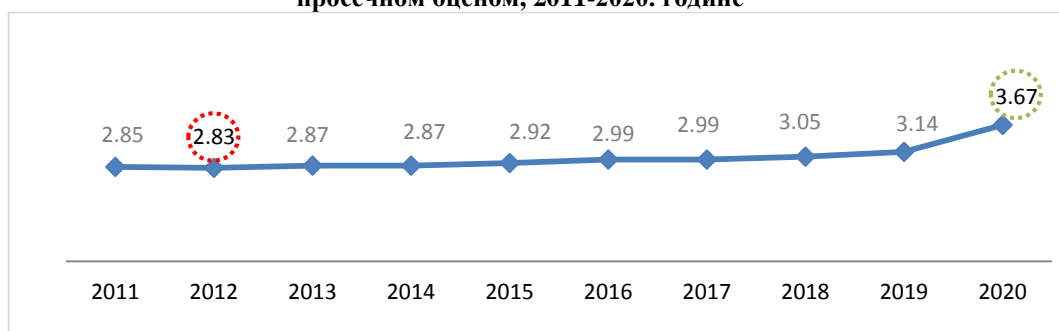
ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Има руководећу функцију		Нема руководећу функцију		СВЕГА	
	N	%	N	%	N	%
КБЦ „Бежанијска коса“	93	58.5	66	41.5	159	100.0
ИКВБ „Дедиње“	19	11.8	142	88.2	161	100.0
ГАК „Народни фронт“	32	13.3	208	86.7	240	100.0
Универзитетска дечја клиника	44	12.9	296	87.1	340	100.0
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	32	12.3	228	87.7	260	100.0
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	4	12.9	27	87.1	31	100.0
Институт за онкологију и радиологију Србије	78	17.3	372	82.7	450	100.0
Институт за ментално здравље	23	19.2	97	80.8	120	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	20	12.3	143	87.7	163	100.0
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	19	9.7	177	90.3	196	100.0
ИОХБ „Бањица“	41	10.9	336	89.1	377	100.0
Институт за неонатологију	13	15.3	72	84.7	85	100.0
СБ за интерне болести Младеновац	14	13.5	90	86.5	104	100.0
СБ за болести зависности	20	25.3	59	74.7	79	100.0
Институт за рехабилитацију	20	11.7	151	88.3	171	100.0
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	25	10.1	222	89.9	247	100.0
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	13	11.4	101	88.6	114	100.0
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	13	14.6	76	85.4	89	100.0
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	3	8.1	34	91.9	37	100.0
УКУПНО	526	15.4	2897	84.6	3423	100.0

Најмање запослених са руководећом функцијом је било у Специјалној болници за ендемску нефропатију Лазаревац (8,1%), а највише у Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (58,5%), (Табела 6). Установљена је статистички значајна разлика у структури испитаника према руководећој функцији између различитих болница ($\chi^2=264,036$, $DF=18$, $p<0,01$). У односу на занимање испитаника, сваки трећи анкетирани лекар је имао руководећу функцију (32,7%), док је од 21 доктора стоматологије 7 изјавило да има руководећу функцију, а од 30 магистара фармације 14 или 46,7% је изјавило исто. Знатно мање руководећег кадра је било међу медицинским сестрама (11,7%), здравственим сарадницима (14,3%), административним радницима (15,9%), и техничким радницима (4,2%).

Услови рада у болници испитивани су кроз пет питања, која се односе на опрему, простор, расположиво време за обављање посла, плату и руковођење и организацију рада у установи.

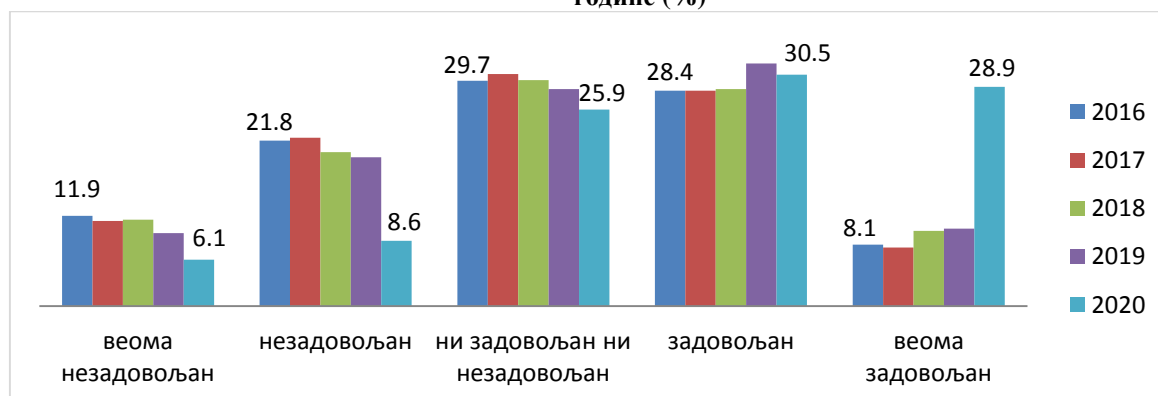
Посматрајући просечну оцену запослених адекватношћу опреме у болницама приметан је константан пораст просечне оцене у посматраном периоду (са 2,85 у 2011. години на 3,67 у 2020. години), (Графикон 7). Анализа тренда за период 2011-2019. године, указала је на статистички значајан пораст задовољства овим аспектом посла ($b=0,036$; $\beta=0,953$, $p<0,001$).

Графикон 7. Задовољство запослених адекватношћу опреме у болницама у Београду исказано просечном оценом, 2011-2020. године

Адекватношћу опреме за рад у служби, међу запосленим који су одговорили на ово питање и који су сматрали да се оно односи на њих, задовољно је 59,4% запослених, ни задовољних ни незадовољних је било 25,9%, а незадовољних 14,7% (Графикон 8). Међу анкетираним који су одговорили на ово питање, удео запослених који сматра да се питање не односи на њих је 0,6%.

Графикон 8. Мишљење запослених о адекватности опреме у служби, 2016-2020. године (%)

Посматрано према профилима запослених, опремом за рад најзадовољнији су здравствени и административни радници (просечна оцена задовољства 3,74), док су

технички радници најмање задовољни (3,37) (Графикон 9). Разлика у задовољству запослених адекватношћу опреме за рад у односу на занимање је статистички значајна ($F=12,015$, $DF=3$, $p<0,01$). У односу на претходну годину просечна оцена је порасла код запослених свих профила.

Код здравствених радника, опремом за рад су најзадовољнији фармацеути (4,09) и доктори медицине и стоматологије (3,91), док су мање задовољне медицинске сестре – техничари.

Графикон 9. Задовољство запослених адекватношћу опреме за рад исказано просечном оценом, у зависности од занимања, 2017-2020. године

Опремом за рад су најзадовољнији запослени у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (просечна оцена 4,99), Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (4,74) и Институту за ментално здравље (4,28), а најмање задовољни запослени у Специјалној болници за интерне болести Младеновац (3,00), Институту за рехабилитацију (3,36) и Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ (3,14), (Табела 7). Установљена је статистички значајна разлика у задовољству испитаника опремом између различитих болница ($F=35,490$, $DF=18$, $p<0,01$). Анализом тренда задовољства адекватношћу опреме за рад у периоду од 2011. до 2020. године у свакој појединачној здравственој установи утврђено је да у већини болница постоји тренд раста, при чему је статистичка значајност тренда утврђена у 8 болница (КБЦ „Бежанијска коса“, Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Универзитетска дејча клиника, Институт за онкологију и радиологију Србије, Институт за ментално здравље, Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“, Институт за ортопедско- хируршке болести „Бањица“ и Специјална болница за церебралну парализу и развојну неурологију). У исто толико болница бележи се растући тренд без статистичке значајности. У три болнице, Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“ и Специјалној болници за интерне болести Младеновац бележи се опадајући тренд задовољства, али без статистичке значајности.

У 2020. години могуће је сагледати задовољство запослених адекватношћу простора за рад у болницама. Просечна оцена овог аспекта задовољства запослених је 3,51.

Адекватношћу простора за рад, међу запосленим који су одговорили на ово питање и који су сматрали да се оно односи на њих, задовољно је 53,6% запослених, ни задовољних ни незадовољних је било 24,4%, а незадовољних 22% (Графикон 10). Међу анкетираним који су одговорили на ово питање, удео запослених који сматра да се питање не односи на њих је 0,4%.

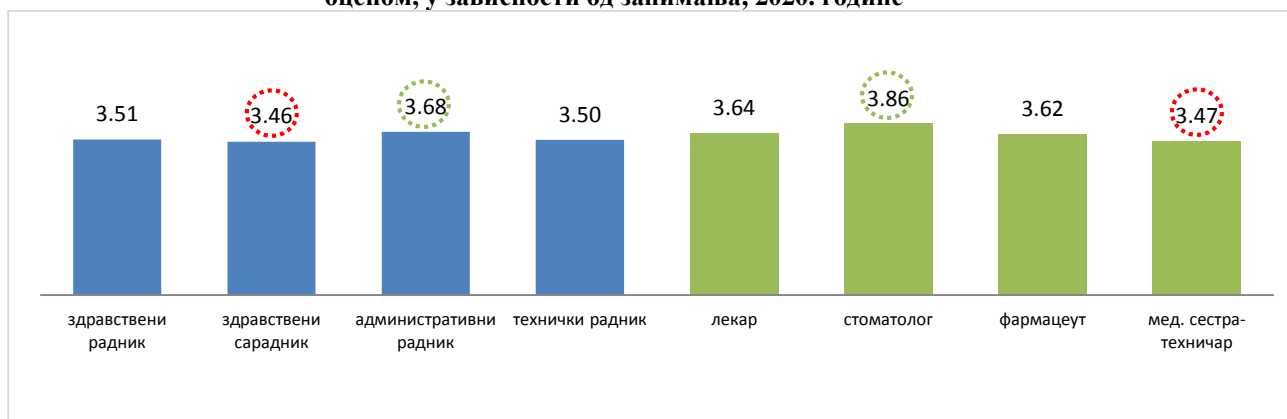
Графикон 10. Мишљење запослених о адекватности простора за рад, 2020. године (%)

Просечна оцена задовољства овим аспектом посла била је 3,51. Посматрано према профилима запослених, простором за рад најзадовољнији су административни радници (просечна оцена задовољства 3,68), док су здравствени сарадници најмање задовољни (3,46) (Графикон 11). Разлика у задовољству запослених адекватношћу простора за рад у односу на занимање није статистички значајна ($F=1,291$, $DF=3$, $p=0,276$).

Код здравствених радника, простором за рад су најзадовољнији стоматолози (3,86), док су најнезадовољније медицинске сестре – техничари (3,47).

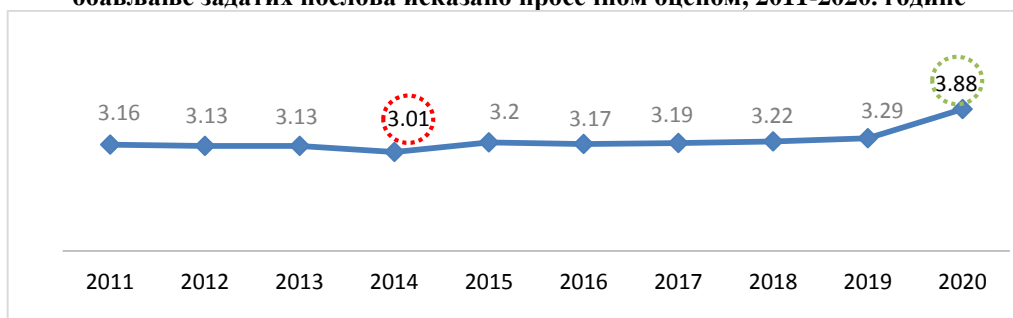
Графикон 11. Задовољство запослених адекватношћу простора за рад исказано просечном оценом, у зависности од занимања, 2020. године

Простором за рад су најзадовољнији запослени у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (просечна оцена 4,99), Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (4,64) и Институту за ментално здравље (4,29), а најмање задовољни запослени у Специјалној болници за интерне болести Младеновац (2,73), Универзитетској дечјој клиници (3,05) и Институту за онкологију и радиологију Србије (3,07), (Табела 7). Установљена је статистички значајна разлика у задовољству испитаника простором између различитих болница ($F=40,627$, $DF=18$, $p<0,01$).

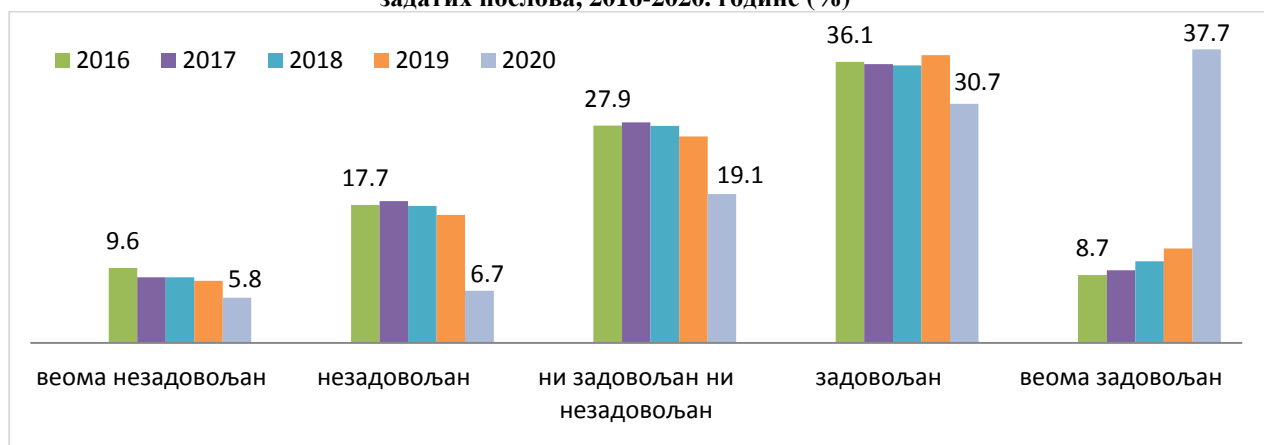
Просечна оцена задовољства запослених радника у београдским болницама расположивим временом за рад је у 2020. години износила 3,88, што је највише у последњих десет година (Графикон 12). Просечна оцена задовољства запослених расположивим временом за рад, у периоду 2011-2019, показује растући тренд, који није статистички значајан ($b=0,018$; $\beta=0,637$, $p=0,065$).

Графикон 12. Задовољство запослених у болницама у Београду расположивим временом за обављање задатих послова исказано просечном оценом, 2011-2020. године

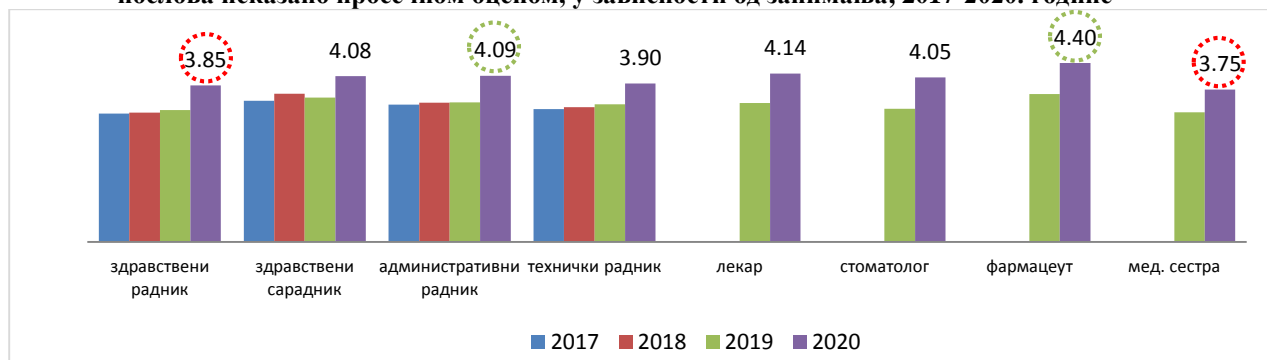
Расположивим временом за рад задовољно је 68,4% запослених, ни задовољних ни незадовољних је било 19,1%, а незадовољних 12,5% запослених (Графикон 13). Међу анкетираним који су одговорили на ово питање, удео запослених који сматра да се питање не односи на њих је 0,4%.

Графикон 13. Задовољство запослених расположивим радним временом за обављање задатих послова, 2016-2020. године (%)

Постоји статистички значајна разлика у задовољству запослених расположивим временом за рад у односу на занимање ($F=5,529$, $DF=3$, $p=0,001$). Највећом просечном оценом задовољство овим аспектом посла оценили су административни радници (4,09), а најмањом здравствени радници (3,85), (Графикон 14). Међу здравственим радницима, расположивим временом за рад су најзадовољнији фармацеути (4,4) и лекари (4,14), а најмање су задовољне медицинске сестре- техничари (3,75).

Графикон 14. Задовољство запослених расположивим временом за обављање задатих послова исказано просечном оценом, у зависности од занимања, 2017-2020. године

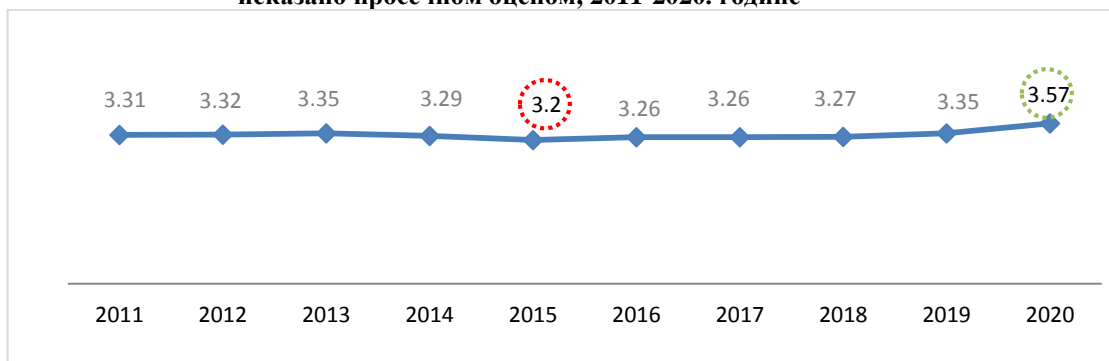

Расположивим временом за рад су најзадовољнији запослени у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,99) и Клиничко- болничком центру „Бежанијска

коса“ (4,66), а најмање задовољни запослени у Гинеколошко- акушерској клиници „Народни фронт“ (3,3), (Табела 7). Установљена је статистички значајна разлика у задовољству испитаника расположивим временом за рад између различитих болница ($F=28,490$, $DF=18$, $p<0,01$). У периоду 2011-2020. године у готово свим болницама се бележи растући тренд задовољства расположивим временом за рад, који је статистички значајан у 11 установа (КБЦ „Бежанијска коса“, Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Универзитетска дечја клиника, Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије, Институт за ментално здравље, Институт за ортопедско- хируршке болести „Бањица“, Институт за неонатологију, Институт за рехабилитацију, Специјална болница за рехабилитацију и ортопедску протетику, Специјална болница за церебралну парализу и развојну неурологију и Специјална болница за ендемску нефропатију), док је у 7 болница растући тренд без статистичке значајности. Једино се у Специјалној болници за интерне болести Младеновац бележи опадајући тренд задовољства, али без статистичке значајности.

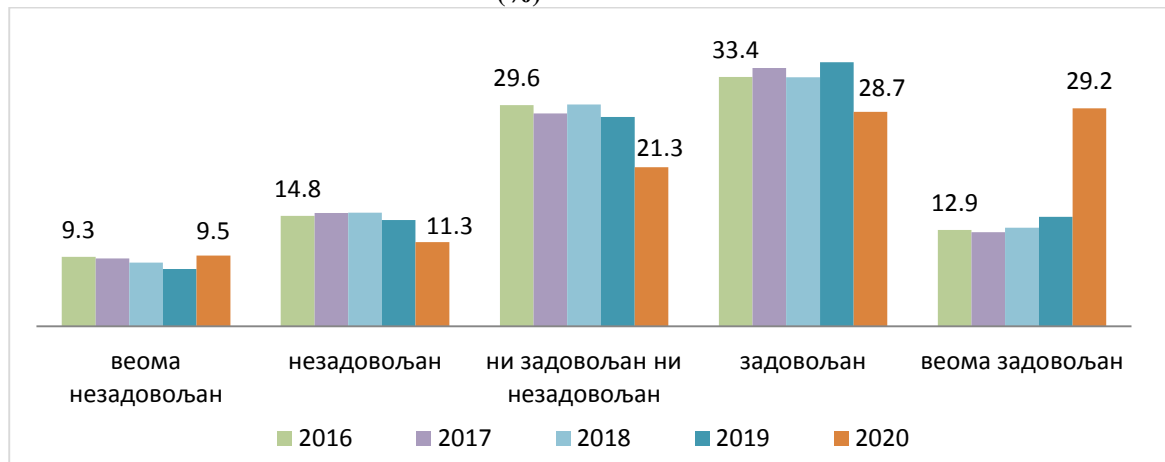
Просечна оцена задовољства запослених радника у београдским болницама аутономијом у обављању посла је у 2020. години износила 3,57 што је највиша оцена у посматраном десетогодишњем периоду (Графикон 15). Просечна оцена задовољства запослених аутономијом у обављању посла, у периоду 2011-2019, показује опадајући тренд, који није статистички значајан ($b=-0,003$; $\beta=-0,188$, $p=0,628$).

Графикон 15. Задовољство запослених аутономијом у обављању посла у болницама у Београду исказано просечном оценом, 2011-2020. године

Аутономијом у обављању посла задовољно је 57,9% запослених, незадовољних је 20,8%, а ни задовољних ни незадовољних 21,3% (Графикон 16). Удео запослених који сматра да се питање не односи на њих је 2,1%.

Графикон 16. Задовољство запослених аутономијом у обављању посла, 2016-2020. године (%)

Аутономијом у обављању посла најзадовољнији су здравствени сарадници (3,77), док су најмање задовољни технички радници (3,27), (Графикон 17). Разлика у задовољству запослених овим аспектом посла између запослених различитих профила је статистички значајна ($F=9,977$, $DF=3$, $p<0,01$). У односу на претходну годину повећано је задовољство запослених свих профила.

Међу здравственим радницима, стоматолози су најзадовољнији аутономијом у обављању посла, а затим лекари, док су знатно мање задовољне медицинске сестре-техничари.

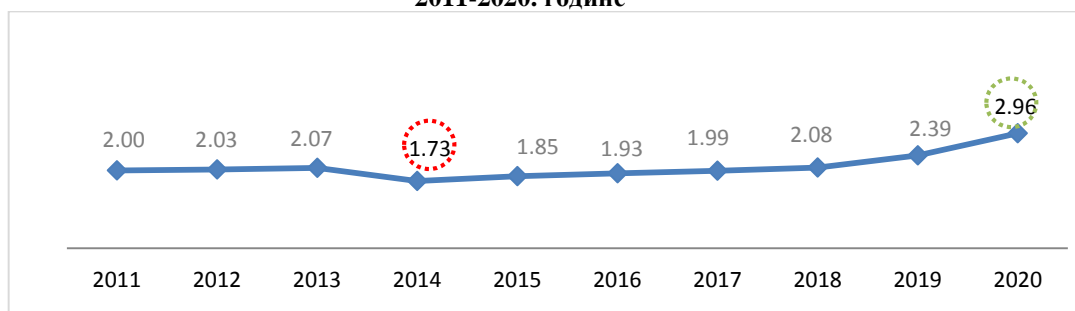
Графикон 17. Задовољство запослених аутономијом у обављању посла исказано просечном оценом, у зависности од занимања, 2017-2020. године

Аутономијом у обављању посла су најзадовољнији запослени у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,99) и Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (4,59), а најмање задовољни запослени у Гинеколошко- акушерској клиници „Народни фронт“ (2,99) и Специјалној болници за интерне болести Младеновац (3,18), (Табела 7). Установљена је статистички значајна разлика у задовољству испитаника аутономијом у обављању посла између различитих болница ($F=28,187$, $DF=18$, $p<0,01$). У периоду 2011-2020. године у четири болнице се бележи опадајући тренд задовољства запослених аутономијом у обављању посла (Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије, Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ и Специјална болница за интерне болести Младеновац), међутим, статистичка значајност тренда није утврђена. У преосталих 15 болница запажа се растући тренд задовољства овим аспектом посла, при чему се статистичка значајност тренда бележи у три болнице (КБЦ „Бежанијска коса“, Универзитетска дечја клиника и Институт за ментално здравље).

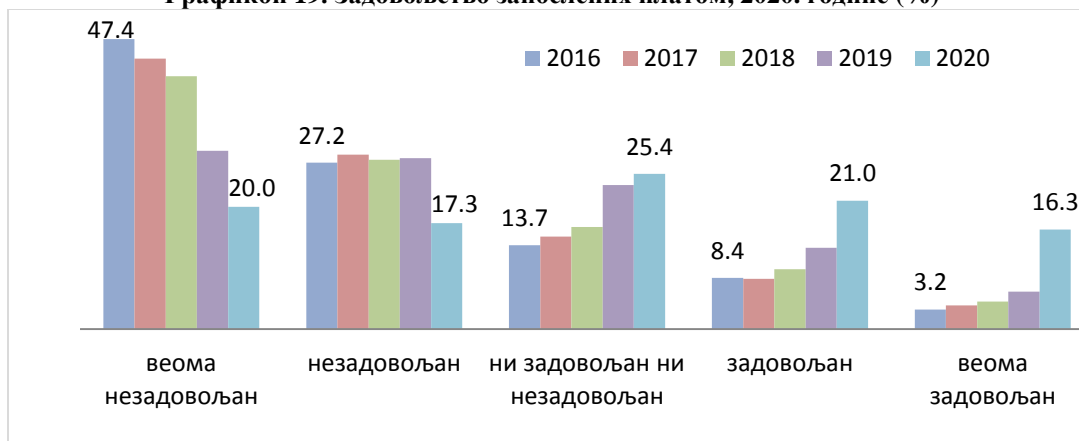
Запослени у београдским болницама су најмање задовољни финансијском надокнадом за рад (платом). Просечна оцена задовољства запослених радника у београдским болницама платом је у 2020. години износила 2,96 и највећа је у посматраном периоду (Графикон 18). Просечна оцена задовољства запослених платом, у периоду 2011-2019. године, показује растући тренд, који није статистички значајан ($b=0,108$; $\beta=0,616$, $p=0,058$).

Графикон 18. Задовољство запослених платом у болницама у Београду исказано просечном оценом, 2011-2020. године

Платом је задовољно 37,3% запослених, колико је и незадовољних, док је ни задовољан ни незадовољан био сваки четврти запослени. У посматраном периоду запажа се пораст задовољства овим аспектом посла, при чему се 2020. године бележи највећи проценат запослених који су задовољни финансијском надокнадом за рад и најмањи проценат незадовољних (Графикон 19).

Графикон 19. Задовољство запослених платом, 2020. године (%)

Постоји статистички значајна разлика у задовољству запослених финансијском надокнадом за рад у односу на занимање ($F=17,221$, $DF=3$, $p<0,01$). Највећом просечном оценом задовољство овим аспектом посла оценили су здравствени сарадници (3,17), а најмањом технички радници (2,54), (Графикон 20). У односу на претходну годину повећано је задовољство платом у оквиру свих кадровских профила у здравственим установама.

Међу здравственим радницима, платом су најзадовољнији фармацеути, а најмање су задовољне медицинске сестре.

Графикон 20. Задовољство запослених платом исказано просечном оценом, у зависности од занимања, 2017-2020. године

Платом су најзадовољнији запослени у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (просечна оцена 4,99), „Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (4,25) и Институту за ментално здравље (3,87), а најмање задовољни запослени у Гинеколошко- акушерској клиници „Народни фронт“ (2,40), Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“ (2,41) и Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику (2,42), (Табела 7). Установљена је статистички значајна разлика у задовољству испитаника платом између различитих болница ($F=57,621$, $DF=18$, $p<0,01$).

У свим болницама, осим Клинике за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“ где је просечна оцена задовољства платом остала готово непромењена, задовољство овим аспектом посла је повећано у односу на претходну годину, при чему је највеће повећање

забележено у Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (са 3,08 на 4,25) и Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (са 3,83 на 4,99).

У десетогодишњем периоду од 2011. до 2020. године у свих 19 болница које су вршиле испитивање задовољства бележи се тренд раста задовољства финансијском надокнадом за рад, при чему је статистичка значајност тренда утврђена у 10 болница (КБЦ „Бежанијска коса“, Институт за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, ГАК „Народни фронт“, Универзитетска дечја клиника, Институт за ментално здравље, Институт за ортопедско- хируршке болести „Бањица“, Институт за рехабилитацију, Специјална болница за церебралну парализу и развојну неурологију, Специјална болница за рехабилитацију и ортопедску протетику и Специјална болница за ендемску нефропатију).

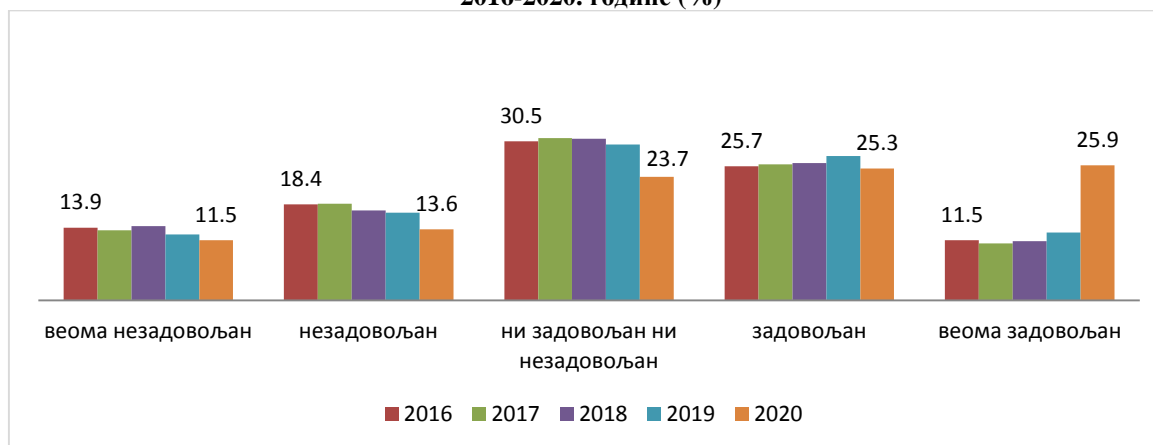
Запослени у београдским болницама су руковођење и организацију рада у установи у 2020. години оценили са просечном оценом 3,40, што је највиша вредност у свим посматраном периоду (Графикон 21). Просечна оцена задовољства запослених руковођењем и организацијом рада, у периоду 2015- 2019. године, показује статистички значајан растући тренд ($b=0,030$; $\beta=0,884$, $p=0,047$).

Графикон 21. Задовољство запослених у болницама у руковођењем и организацијом рада у установи исказано просечном оценом, 2015- 2020. године

Руковођењем и организацијом рада у установи, међу запосленим који су одговорили на ово питање и који су сматрали да се оно односи на њих, задовољно је 51,2% запослених, незадовољних је 25,1%, а ни задовољних ни незадовољних 23,7% (Графикон 22). Удео запослених који сматра да се питање не односи на њих је 2,1%. Задовољство запослених овим аспектом посла је веће него претходних година.

Графикон 22. Задовољство запослених руковођењем и организацијом рада у установи, 2016-2020. године (%)

Разлика у просечним оценама задовољства руковођењем и организацијом рада у установи у односу на занимање није статистички значајна ($F=0,701$, $DF=3$, $p=0,551$). Овим аспектом посла, најзадовољнији су технички радници (3,50), док су најнезадовољнији здравствени сарадници са просечном оценом од 3,39 (Графикон 23). У односу на претходну годину, задовољство запослених свих профила је повећано.

Међу здравственим радницима, стоматолози и фармацеути су најзадовољнији руковођењем и организацијом рада у установи.

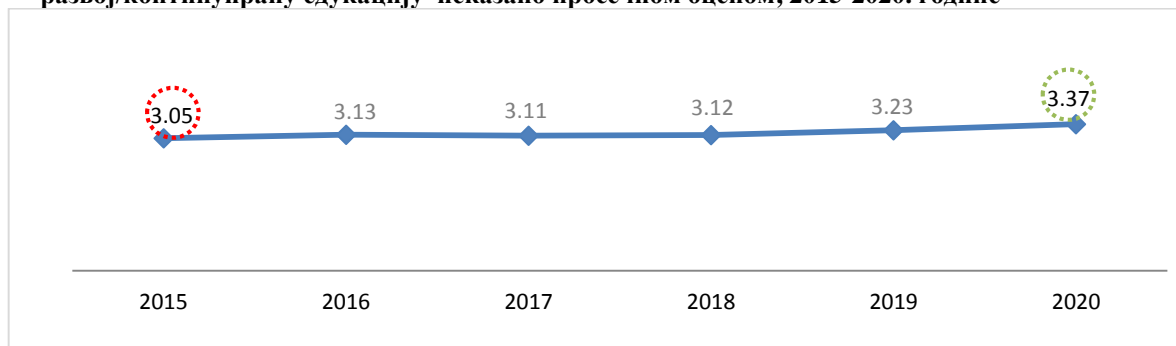
Графикон 23. Задовољство запослених руковођењем и организацијом рада у установи, у зависности од занимања исказано просечном оценом, 2017-2020. године

Руковођењем и организацијом рада у установи су најзадовољнији запослени у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,99), Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (4,23), Институту за ментално здравље (3,97) и Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“ (3,79), а најмање задовољни запослени Специјалној болници за интерне болести Младеновац (2,69), Институту за неонатологију (2,95) и Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“ (2,97), (Табела 7). Установљена је статистички значајна разлика у задовољству испитаника руковођењем и организацијом рада у установи између различитих болница ($F=33,102$, $DF=18$, $p<0,01$). Анализа тренда у периоду од 2015. до 2020. године показала је присутан растући тренд задовољства руковођењем и организацијом рада у установи у 13 болница, од чега је статистичка значајност тренда утврђена у 5 болница (Институт за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, ГАК „Народни фронт“, Универзитетска дејча клиника, Институт за онкологију и радиологију Србије и Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“). У преосталих шест болница у којима је забележен опадајући тренд задовољства овим аспектом посла није утврђена његова статистичка значајност (Институт за ментално здравље, Специјална болница за цереброваскуларне болести, Институт за неонатологију, Специјална болница за интерне болести Младеновац, Институт за рехабилитацију и Клиника за рехабилитацију „Др М. Зотовић“).

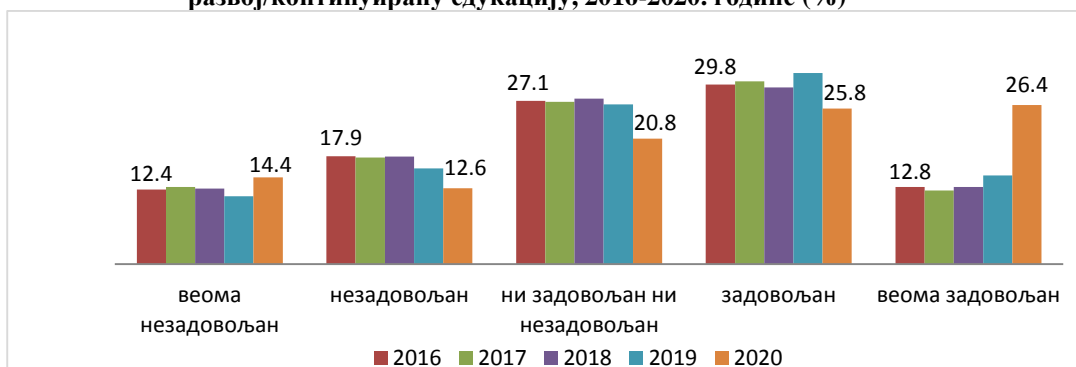
Запослени у београдским болницама су могућности за професионални развој/континуирану едукацију у установи у 2020. години оценили са просечном оценом 3,37, највише у свим годинама мерења (Графикон 24). Просечна оцена задовољства запослених овим аспектом посла, у периоду 2015-2019. године, показује растући тренд који није статистички значајан ($b=0,035$; $\beta=0,852$, $p=0,067$).

Графикон 24. Задовољство запослених у болницама у Београду могућностима за професионални развој/континуирану едукацију исказано просечном оценом, 2015-2020. године

Могућностима за професионални развој/континуирану едукацију је задовољно 52,2% запослених, ни задовољних ни незадовољних било је 20,8%, а незадовољних 27% (Графикон 25). Удео запослених који сматра да се питање не односи на њих, међу оним који су одговорили на ово питање је 3,2%.

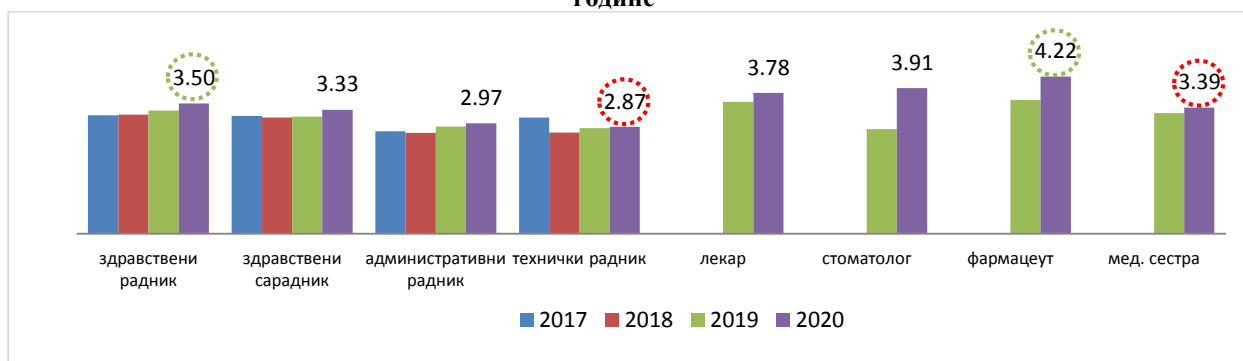
Графикон 25. Задовољство запослених могућностима за професионални развој/континуирану едукацију, 2016-2020. године (%)

Посматрано по профилима запослених, задовољнији могућностима за професионални развој/континуирану едукацију су здравствени радници (3,50) и здравствени сарадници (3,33), у односу на административне (2,97) и техничке раднике (2,87), (Графикон 26). Разлика у задовољству запослених овим аспектом посла између запослених различитих профила је статистички значајна ($F=26,728$, $DF=3$, $p<0,01$). У односу на претходну годину, дошло је до раста задовољства овим аспектом међу свим профилима запослених, и то у већој мери код здравствених радника него код запослених осталих профила.

Међу здравственим радницима, могућностима за професионални развој/континуирану едукацију су најзадовољнији фармацеути и стоматолози.

Графикон 26. Задовољство запослених могућностима за професионални развој/континуирану едукацију исказано просечном оценом, у зависности од занимања, 2017-2020. године

Могућностима за професионални развој/континуирану едукацију су најзадовољнији запослени у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (просечна оцена 4,99), Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (4,39) и Институту за ментално здравље (4,19), а најмање задовољни у Специјалној болници за интерне болести Младеновац и Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију где је просечна оцена задовољства износила 2,66 (Табела 7). Установљена је статистички значајна разлика у задовољству испитаника могућностима за професионални развој/континуирану едукацију између различитих болница ($F=32,377$, $DF=18$, $p<0,01$). У периоду 2015-2020. године задовољство запослених могућностима за професионални развој/континуирану едукацију у већини установа је порасло, а статистички значајно у свега четири болнице (Институт за кардиоваскуларне болести

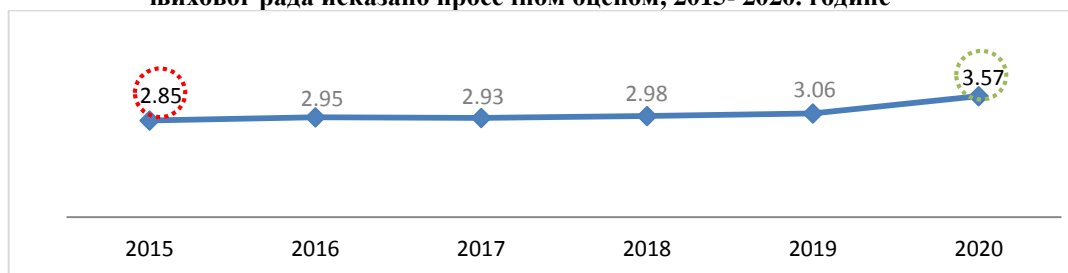
„Дедиње“, ГАК „Народни фронт“, Универзитетска дечја клиника, Институт за онкологију и радиологију Србије). У истом броју болница (Специјална болница за цереброваскуларне болести „Свети Сава“, Институт за неонатологију, Институт за рехабилитацију и Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“) бележи се опадајући тренд задовољства овим аспектом посла, али без статистичке значајности.

Табела 7. Задовољство запослених различитим аспектима услова рада и могућностима за професионални развој у болницама у Београду исказано просечном оценом, 2020. године

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	опрема	простор	распол. време за рад	аутономија у обављању посла	плата	руковођење и организација рада у установи	могућност за проф. развој/кон. едукацију
КБЦ „Бежанијска коса“	4.74	4.64	4.66	4.59	4.25	4.43	4.39
ИКВБ „Дедиње“	4.99	4.99	4.99	4.99	4.99	4.99	4.99
ГАК „Народни фронт“	3.39	3.08	3.30	2.99	2.40	3.00	3.04
Универзитетска дечја клиника	3.44	3.05	3.65	3.33	2.55	3.13	3.23
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	3.71	3.34	3.69	3.46	2.41	2.97	3.37
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	3.42	3.45	3.77	3.64	3.42	3.55	3.21
Институт за онкологију и радиологију Србије	3.48	3.07	3.58	3.45	2.82	3.28	3.38
Институт за ментално здравље	4.28	4.29	4.44	4.07	3.87	3.97	4.19
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	3.48	3.52	3.76	3.78	2.67	3.79	3.58
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	3.77	3.89	4.16	3.44	3.62	3.68	3.36
ИОХБ „Бањица“	3.74	3.61	3.79	3.52	2.87	3.30	3.33
Институт за неонатологију	3.92	3.62	4.07	3.39	2.50	2.95	2.99
СБ за интерне болести Младеновац	3.00	2.73	3.49	3.18	3.00	2.69	2.66
СБ за болести зависности	3.82	3.60	4.53	4.03	3.26	3.42	3.41
Институт за рехабилитацију	3.36	3.44	3.89	3.29	2.78	3.21	2.93
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	3.14	3.17	3.65	3.27	2.65	3.29	2.84
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	3.61	3.78	4.10	3.45	2.61	2.99	2.66
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	3.74	3.53	4.35	3.74	2.42	3.49	3.11
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	3.92	3.87	3.90	3.59	3.29	3.47	3.38
УКУПНО	3.67	3.51	3.88	3.57	2.96	3.40	3.37

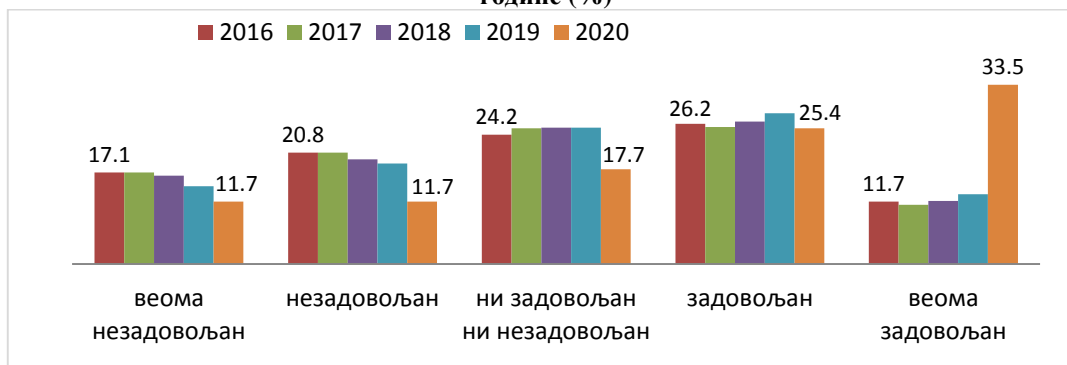
У 2020. години задовољство запослених уважавањем и вредновањем њиховог рада оцењено је просечном оценом од 3,57, што је више у односу на све претходне године праћења (Графикон 27). Просечна оцена задовољства запослених овим аспектом посла, у петогодишњем периоду 2015-2019. године, показује растући тренд, који је статистички значајан ($b=0,045$; $\beta=0,932$, $p=0,021$).

Графикон 27. Задовољство запослених у болницама у Београду уважавањем и вредновањем њиховог рада исказано просечном оценом, 2015- 2020. године

Уважавањем и вредновањем њиховог рада задовољно је 58,9% запослених, 17,7% је ни задовољних ни незадовољних, а 23,4% незадовољних (Графикон 28). Удео запослених који сматра да се питање не односи на њих је 0,4%. Удео задовољних овим аспектом посла у односу на претходну годину већи је за 50%, док је истовремено смањен удео незадовољних и неодлучних.

Графикон 28. Задовољство запослених уважавањем и вредновањем њиховог рада, 2016-2020. године (%)

Овим аспектом посла најзадовољнији су технички радници (3,68), а најмање задовољни административни радници (3,43), (Графикон 29). Статистички значајна разлика у задовољству запослених уважавањем и вредновањем њиховог рада у односу на занимање није установљена ($F=1.551$, $DF=3$, $p=0,199$). У односу на претходну годину повећано је задовољство свих профила. Од здравствених радника, фармацеути и стоматолози су најзадовољнији уважавањем њиховог рада.

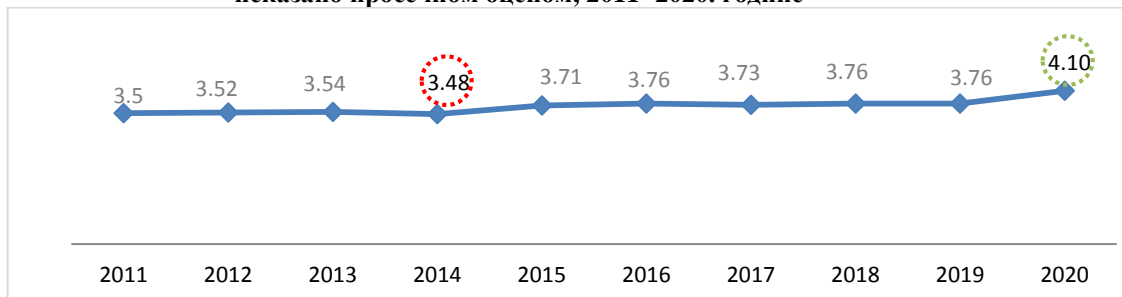
Графикон 29. Задовољство запослених уважавањем и вредновањем њиховог рада исказано просечном оценом, у зависности од занимања, 2017-2020. године

Уважавањем и вредновањем њиховог рада су најзадовољнији запослени у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,99), Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (4,58) и Институту за ментално здравље (4,11), а најмање задовољни у Гинеколошко- акушерској клиници „Народни фронт“ (3,04), Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (3,12) и Институту за неонатологију (3,14), (Табела 8). Установљена је статистички значајна разлика у задовољству испитаника уважавањем и вредновањем њиховог рада између различитих болница ($F=24,133$, $DF=18$, $p<0,01$). У свих 19 болница које су 2020. године извршиле испитивање задовољства запослених, у периоду 2015-2020. године регистрован је растући тренд задовољства уважавањем и вредновањем рада запослених, али је статистичка значајност тренда утврђена у шест болница (Институт за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, ГАК „Народни фронт“, Универзитетска дечја клиника, Институт за онкологију и радиологију Србије, Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ и Специјална болница за рехабилитацију и ортопедску протетику).

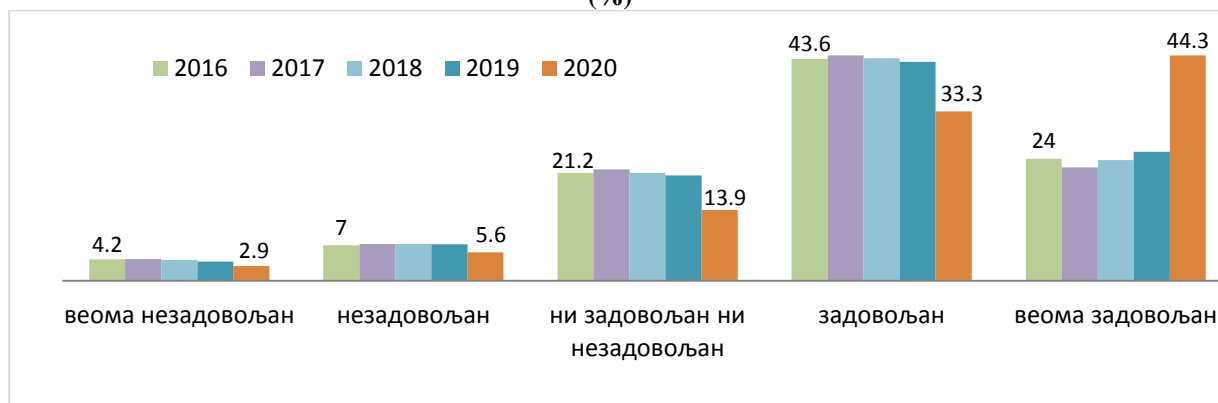
Запослени у болницама у Београду, и ове године, су најзадовољнији непосредном сарадњом са колегама. У 2020. години задовољство запослених непосредном сарадњом са колегама је, исказано просечном оценом, износило 4,1 (Графикон 30). Просечна оцена задовољства запослених овим аспектом посла, у периоду 2011-2019. године, показује растући тренд, који је статистички значајан ($b=0,004$; $\beta=0,881$, $p=0,002$).

Графикон 30. Задовољство запослених у болницама у Београду непосредном сарадњом са колегама исказано просечном оценом, 2011- 2020. године

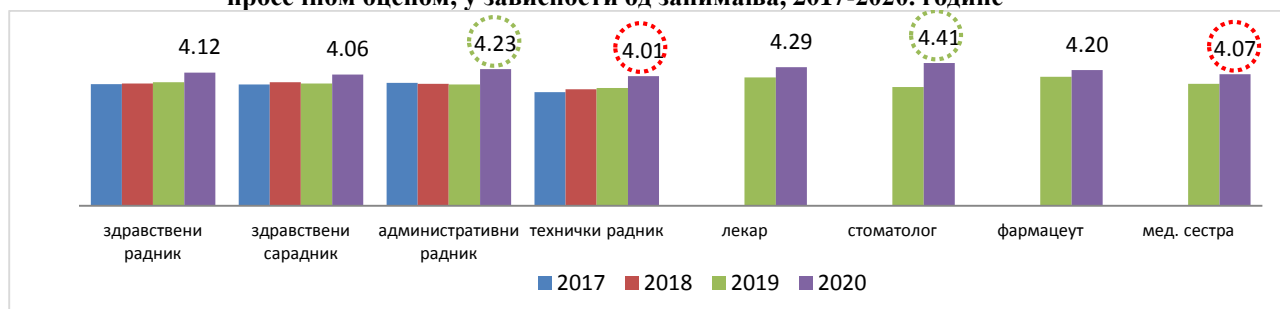
Сарадњом са колегама у 2020. години укупно је било 77,6% задовољно, 13,9% је неодлучно и 8,5% незадовољно (Графикон 31). Удео запослених који сматра да се питање не односи на њих је 0,7%.

Графикон 31. Мишљење запослених о непосредној сарадњи са колегама, 2016-2020. године (%)

Непосредном сарадњом са колегама најзадовољнији су административни радници (4,23), док су технички радници најмање задовољни (4,01) (Графикон 32). Разлика у задовољству овим аспектом посла између запослених различитих профила није статистички значајна ($F=2,428$, $DF=3$, $p=0,064$). У односу на претходну годину је повећано задовољство запослених свих профила. Од здравствених радника, стоматолози и фармацеути су најзадовољнији непосредном сарадњом са колегама.

Графикон 32. Задовољство запослених непосредном сарадњом са колегама исказано просечном оценом, у зависности од занимања, 2017-2020. године

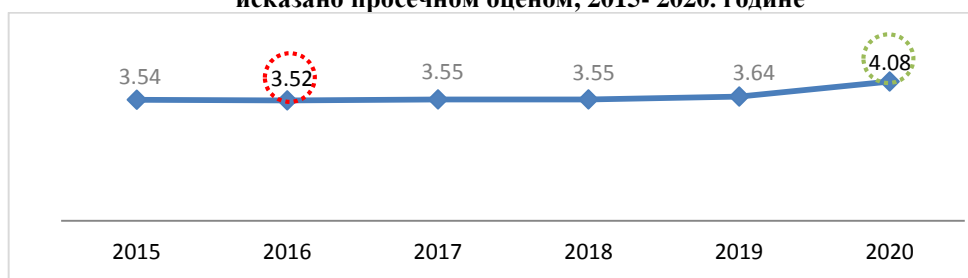

Најзадовољнији су запослени у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,98), Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (4,55) и Клиници за

психијатрију „Др Лаза Лазаревић“ (4,40), а најмање задовољни у Гинеколошко- акушерској клиници „Народни фронт“ (3,74) и Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ где је просечна оцена задовољства 3,87 (Табела 8). Установљена је статистички значајна разлика у задовољству испитаника непосредном сарадњом са колегама између различитих болница ($F=13,903$, $DF=18$, $p<0,01$). У периоду 2011-2020. године у свим болницама је порасло задовољство запослених непосредном сарадњом са колегама. Статистичка значајност растућег тренда није утврђена у свега три болнице (Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Специјална болница за интерне болести Младеновац и Специјална болница за болести зависности).

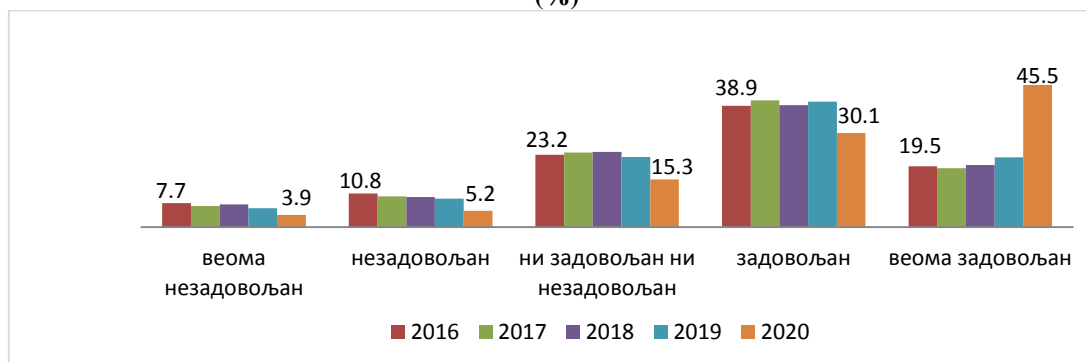
Просечна оцена задовољства запослених радника односом пацијената према њима је у 2020. години износила 4,08 и највећа је у свим годинама праћења (Графикон 33). Просечна оцена задовољства запослених овим аспектом посла, у периоду 2015-2019. године, показује растући тренд, који није статистички значајан ($b=0,023$; $\beta=0,784$, $p=0,116$).

Графикон 33. Задовољство запослених у болницама у Београду односом пацијената према њима исказано просечном оценом, 2015- 2020. године

Односом пацијената према њима задовољно је 75,6% запослених, ни задовољних ни незадовољних било је 15,3%, а незадовољних 9,1% (Графикон 34). Удео запослених који сматра да се питање не односи на њих је 10%.

Графикон 34. Задовољство запослених односом пацијената према њима, 2016-2020. године (%)

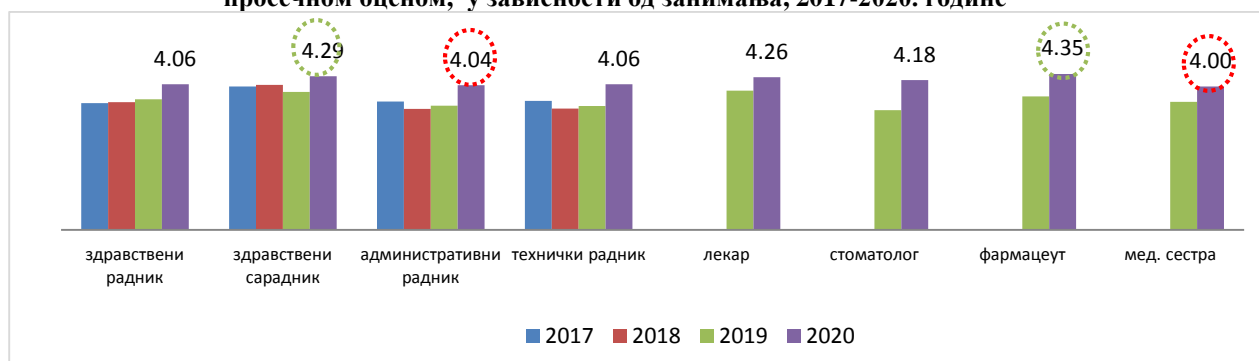

Између запослених различитих занимања постоји статистички значајна разлика у задовољству односом пацијената према њима ($F=2,986$, $DF=3$, $p=0,03$). Овим аспектом посла најзадовољнији су здравствени сарадници (4,29). Најмање задовољни су административни радници (4,04). У односу на прошлу годину код свих профила запослених бележи се пораст задовољства овим аспектом посла (Графикон 35). Од здравствених радника, фармацеути су најзадовољнији односом пацијената према њима.

Односом пацијената према њима су најзадовољнији запослени Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,98), Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ и Институту за ментално здравље где просечна оцена задовољства износи 4,53. Најмање задовољни односом пацијената су запослени у Гинеколошко- акушерској клиници „Народни фронт“ (3,54) и Специјалној болници за интерне болести Младеновац (3,56), (Табела 8). Установљена је статистички значајна разлика у задовољству

испитаника односом пацијената према њима између различитих болница ($F=18,885$, $DF=18$, $p<0,01$).

Графикон 35. Задовољство запослених односом пацијената према њима исказано просечном оценом, у зависности од занимања, 2017-2020. године

У периоду 2015-2020. године једино је у Институту за рехабилитацију забележен опадајући тренд задовољства запослених односом пацијената према њима, међутим без статистичке значајности. У свим осталим болницама бележи се тренд раста задовољства овим аспектом посла, при чему је статистичка значајност тренда утврђена у девет болница (Институт за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Универзитетска дечја клиника, Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије, Институт за онкологију и радиологију Србије, Институт за неонатологију, Специјална болница за интерне болести Младеновац, Специјална болница за болести зависности, Специјална болница за церебралну парализу и развојну неурологију и Специјална болница за ендемску нефропатију Лазаревац).

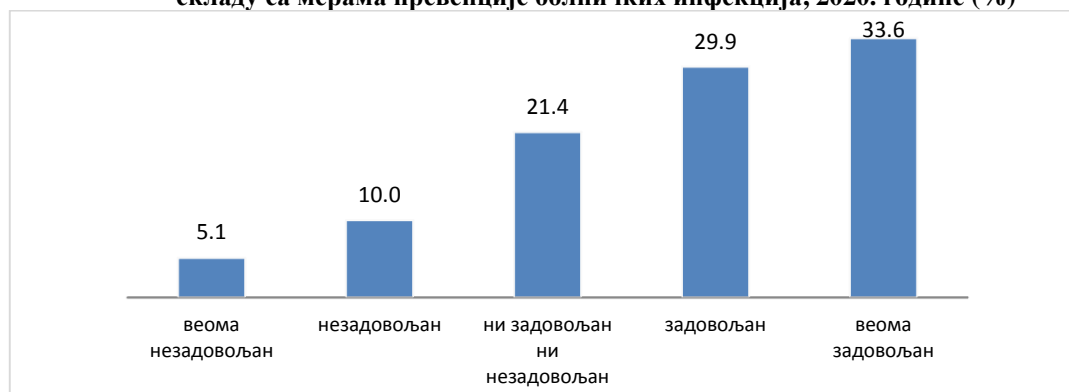
Табела 8. Задовољство запослених уважавањем и вредновањем њиховог рада, међусобним односима и односом пацијената према њима у болницама у Београду исказано просечном оценом, 2020. године

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	уважавање и вредновање рада	непосредна сарадња са колегама	однос пацијената према запосленима
КБЦ „Бежанијска коса“	4.58	4.55	4.53
ИКВБ „Дедиње“	4.99	4.98	4.98
ГАК „Народни фронт“	3.04	3.74	3.54
Универзитетска дечја клиника	3.42	4.00	3.93
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	3.34	3.98	3.94
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	3.68	4.19	4.25
Институт за онкологију и радиологију Србије	3.49	3.99	4.06
Институт за ментално здравље	4.11	4.23	4.53
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	3.85	4.25	4.07
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	3.61	4.40	4.22
ИОХБ „Бањица“	3.51	4.02	3.87
Институт за неонатологију	3.14	4.02	4.67
СБ за интерне болести Младеновац	3.16	4.10	3.56
СБ за болести зависности	3.81	4.20	4.40
Институт за рехабилитацију	3.24	4.00	3.93
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	3.52	3.87	3.91
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	3.12	4.10	4.26
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	3.46	4.20	4.38
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	3.37	4.15	3.86
УКУПНО	3.57	4.10	4.08

Први пут 2020. године у склопу испитивања задовољства запослених испитивано је задовољство одржавањем адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција и спровођењем адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције.

Одржавањем адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција, међу запосленим који су одговорили на ово питање и који су сматрали да се оно односи на њих, задовољно је 63,5% запослених, ни задовољних ни незадовољних је било 21,4%, а незадовољних 15,1% (Графикон 36). Међу анкетираним који су одговорили на ово питање, удео запослених који сматра да се питање не односи на њих је 1,1%.

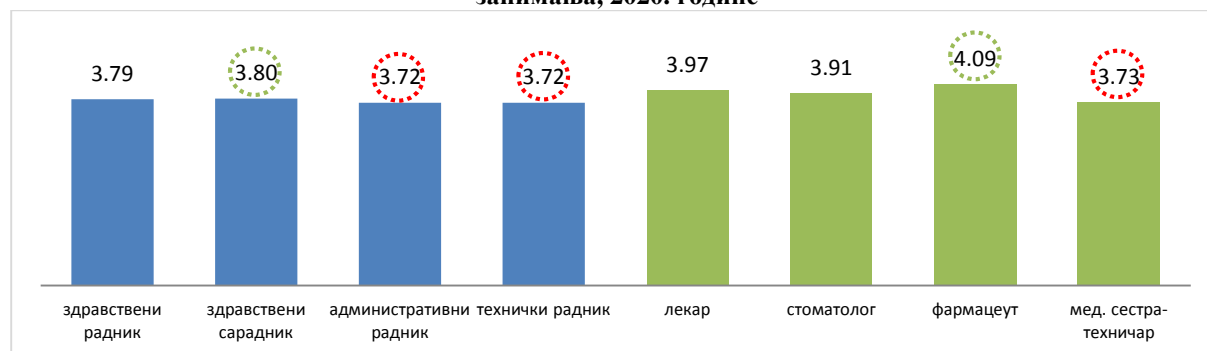
Графикон 36. Мишљење запослених о одржавању адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција, 2020. године (%)

Просечна оцена задовољства одржавањем адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција износила је 3,77. Посматрано према профилима запослених, овим аспектом посла најзадовољнији су здравствени сарадници (просечна оцена задовољства 3,80), док су административни и технички радници најмање задовољни (3,72), (Графикон 37). Разлика у задовољству запослених одржавањем адекватних хигијенских услова за рад у односу на занимање није статистички значајна ($F=0,636$, $DF=3$, $p=0,592$).

Код здравствених радника, одржавањем адекватних хигијенских услова за рад су најзадовољнији фармацеути (4,09), док су најнезадовољније медицинске сестре – техничари (3,73).

Графикон 37. Задовољство запослених одржавањем адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција исказано просечном оценом, у зависности од занимања, 2020. године

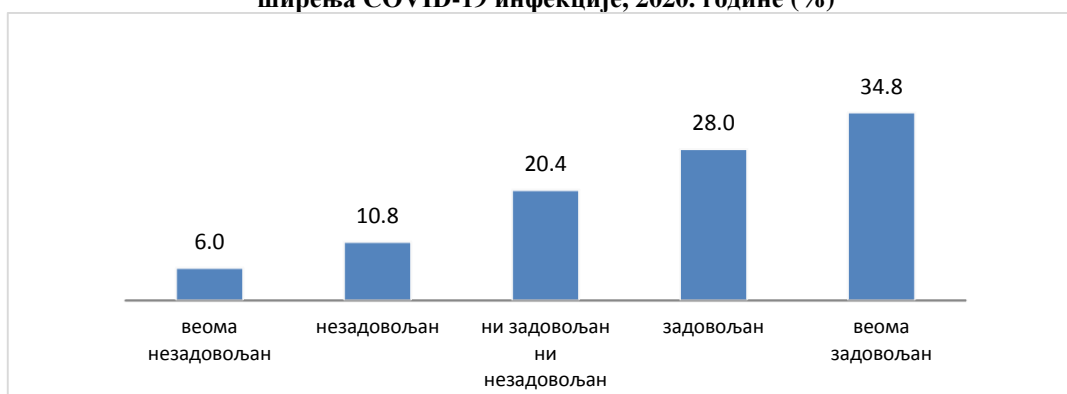

Одржавањем адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција су најзадовољнији запослени у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (просечна оцена 4,99), Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (4,51) и Институту за ментално здравље (4,29), а најмање задовољни запослени у Специјалној болници за интерне болести Младеновац (2,95), Специјалној болници за

рехабилитацију и ортопедску протетику (3,06) и Институту за рехабилитацију (3,26), (Табела 9). Установљена је статистички значајна разлика у задовољству испитаника простором између различитих болница ($F=32,973$, $DF=18$, $p<0,01$).

Спровођењем адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције, међу запосленим који су одговорили на ово питање и који су сматрали да се оно односи на њих, задовољно је 62,8% запослених, ни задовољних ни незадовољних је било 20,4%, а незадовољних 16,8% (Графикон 38). Међу анкетираним који су одговорили на ово питање, удео запослених који сматра да се питање не односи на њих је 0,8%.

Графикон 38. Мишљење запослених о спровођењу адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције, 2020. године (%)

Просечна оцена задовољства спровођењем адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције износила је 3,75. Посматрано према профилима запослених, овим аспектом посла најзадовољнији су административни радници (просечна оцена задовољства 4,03), док су здравствени радници најмање задовољни (3,73), (Графикон 39). Разлика у задовољству запослених спровођењем адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције у односу на занимање није статистички значајна ($F=4,020$, $DF=3$, $p=0,007$).

Код здравствених радника, спровођењем адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције су најзадовољнији стоматолози (4,14) и фармацеути (4,13), док су најнезадовољније медицинске сестре – техничари (3,65).

Графикон 39. Задовољство запослених спровођењем адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције исказано просечном оценом, у зависности од занимања, 2020. године

Спровођењем адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције су најзадовољнији запослени у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (просечна оцена 4,99) и Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (4,51), а најмање задовољни запослени у Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику (3,24), Специјалној болници за интерне болести Младеновац (3,30) и Институту за рехабилитацију (3,33), (Табела 9). Установљена је статистички значајна разлика у задовољству испитаника простором између различитих болница ($F=26,571$, $DF=18$, $p<0,01$).

Табела 9. Задовољство запослених одржавањем адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција и спровођењем адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције у болницама у Београду исказано просечном оценом, 2020. године

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	одржавање адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција	спровођење адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције
КБЦ „Бежанијска коса”	4.51	4.51
ИКВБ „Дедиње”	4.99	4.99
ГАК „Народни фронт”	3.78	3.45
Универзитетска дечја клиника	3.52	3.60
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	3.53	3.43
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	3.48	3.90
Институт за онкологију и радиологију Србије	3.58	3.55
Институт за ментално здравље	4.29	4.32
СБ за ЦВБ „Свети Сава”	3.57	3.68
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић”	4.10	4.21
ИОХБ „Бањица”	3.92	3.71
Институт за неонатологију	4.16	4.02
СБ за интерне болести Младеновац	2.95	3.30
СБ за болести зависности	4.14	4.16
Институт за рехабилитацију	3.26	3.33
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић”	3.39	3.51
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	3.98	3.71
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	3.06	3.24
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	4.12	3.97
УКУПНО	3.77	3.75

Задовољство запослених различитим аспектима посла може се исказати и просечном оценом. Највећом просечном оценом запослени су оценили непосредну сарадњу са колегама (4,10), а затим однос пацијената (4,08) и расположиво време за рад (3,88). Убедљиво најнижом оценом запослени су оценили плату (2,96), затим могућности за професионални развој и континуирану едукацију (3,37) и руковођење и организацију рада у установи (3,40), (Табела 10).

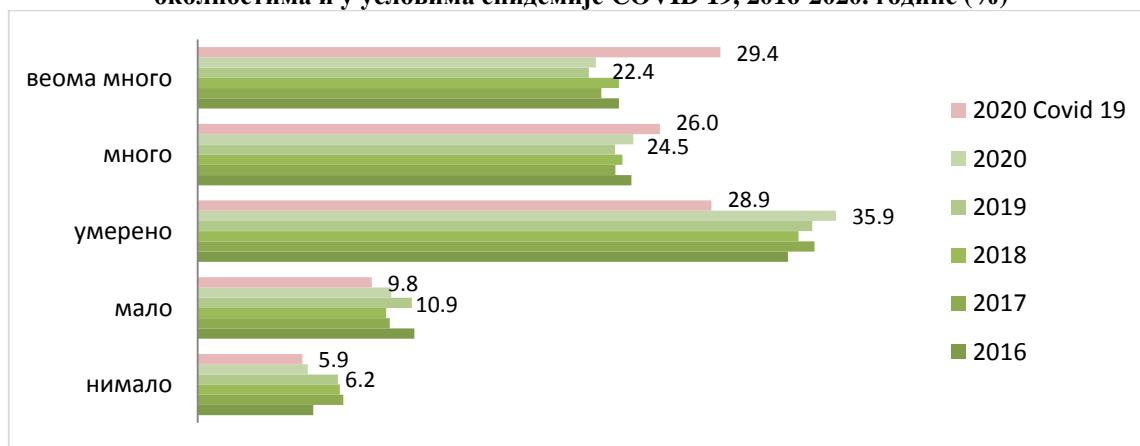
У редовним околностима, мање од половине испитаника (46,9%) је приликом обављања посла много или веома много напета, под стресом или притиском, више од трећине испитаника (35,9%) је умерено, док је 17,1% запослених нимало или мало напето, под стресом или притиском приликом обављања посла. Међутим, у условима епидемије COVID 19, више од половине испитаника (55,4%) много или веома много осећа напетост, стрес и притисак приликом обављања посла, око 29% испитаника има ове осећаје умерено, а 15,7% нимало или мало (Графикон 40). У условима епидемије COVID 19 испитаници су статистички значајно у већој мери осећали напетост, стрес и притисак него приликом обављања посла у редовним околностима ($p > 0,001$).

Табела 10. Задовољство запослених различитим аспектима посла исказано просечном оценом, 2016-2020. године

АСПЕКТИ ПОСЛА	2016		2017		2018			2019			2020		
	n	x	n	x	n	x	SD	n	x	SD	n	x	SD
Адекватност опреме за рад	8619	2.99	8740	2.99	8989	3.05	1.16	9112	3.14	1.13	3553	3.67	1.16
Адекватност простора за рад											3564	3.51	1.28
Расположиво време за рад	8602	3.17	8811	3.19	9056	3.22	1.11	9103	3.29	1.12	3542	3.88	1.16
Аутономија у обављању посла	8311	3.26	8481	3.26	8718	3.27	1.13	8775	3.35	1.13	3479	3.57	1.27
Уважавање и вредновање рада од стране претпостављених	8584	2.95	8755	2.93	9030	2.98	1.26	9069	3.06	1.25	3542	3.57	1.36
Непосредна сарадња са колегама	8611	3.76	8721	3.73	8957	3.76	1.02	9070	3.79	1.02	3541	4.10	1.03
Однос пацијената	7494	3.52	7669	3.55	7850	3.55	1.13	7934	3.64	1.11	3164	4.08	1.08
Могућност за професионални развој/континуирану едукацију	8146	3.13	8334	3.11	8641	3.12	1.21	8692	3.23	1.21	3406	3.37	1.37
Финансијска надокнада за рад	8580	1.93	8730	1.99	8969	2.08	1.17	9039	2.39	1.21	3542	2.96	1.35
Руковођење и организација рада у установи	8446	3.03	8638	3.03	8881	3.03	1.21	8944	3.12	1.21	3472	3.40	1.31
Одржавање адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција											3517	3.77	1.16
Спровођење адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције											3522	3.75	1.21

n-број испитаника x- просечна оцена задовољства SD- стандардна девијација

Графикон 40. Напетост, стрес или притисак приликом обављања посла у редовним околностима и у условима епидемије COVID 19, 2016-2020. године (%)

Најмање запослених који су приликом обављања посла у редовним околностима напети, под стресом или притиском (одговори: веома много и много) било је у Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику (28,1%), Специјалној болници за болести зависности и Институту за ментално здравље (по 28,4%), а највише у Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (88,9%), Специјалној болници за интерне болести Младеновац (56,2%) и Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (55,9%), (Табела 11). Установљена је статистички високо значајна разлика у осећају напетости и стреса приликом рада у редовним условима код испитаника између различитих болница ($\chi^2=442,499$, $DF=72$, $p<0,01$).

Табела 11. Напетост, стрес или притисак приликом обављања посла у редовним околностима, 2020. године

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Напетост, стрес или притисак приликом обављања посла (%)				
	нимало	мало	умерено	много	веома много
КБЦ „Бежанијска коса“	0.6	3.1	7.5	22.4	66.5
ИКВБ „Дедиње“	4.3	5.0	34.8	29.2	26.7
ГАК „Народни фронт“	4.0	12.1	29.0	16.9	37.9
Универзитетска дечја клиника	5.7	10.5	32.1	29.0	22.7
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	4.4	7.8	38.9	30.0	18.9
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	3.2	29.0	29.0	19.4	19.4
Институт за онкологију и радиологију Србије	6.1	8.8	33.2	26.7	25.3
Институт за ментално здравље	5.7	17.1	48.8	21.1	7.3
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	7.4	5.1	37.1	29.1	21.2
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	5.3	10.6	44.9	25.6	13.5
ИОХБ „Бањица“	7.7	10.8	34.4	23.3	23.8
Институт за неонатологију	6.6	11.0	40.7	18.7	23.1
СБ за интерне болести Младеновац	2.9	12.4	28.6	31.4	24.8
СБ за болести зависности	7.4	17.3	46.9	21.0	7.4
Институт за рехабилитацију	5.6	18.6	44.6	19.2	11.9
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	12.8	17.1	39.5	18.2	12.4
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	8.2	9.8	43.4	26.2	12.3
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	13.5	11.2	47.2	20.2	7.9
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	2.5	17.5	45.0	30.0	5.0
УКУПНО	6.2	10.9	35.9	24.5	22.4

Половина здравствених радника је изјавила да приликом обављања посла у редовним условима осећа напетост, стрес и притисак много и веома много, док 41,2% административних радника, нешто мање здравствених сарадника (39,2%) и око трећине техничких радника (34,3%) има овакве осећаје. Готово половина испитаника женског пола (48,5%) и око две петине испитаника мушког пола (41,3%) навела је да много и веома много осећа напетост, стрес и притисак на послу у редовним околностима. Овакве осећаје има и 48% млађих од 35 година, 47,7% старих од 35 до 54 године и 46,7% испитаника који имају 55 и више година. Испитаници који имају руководећу функцију у већој мери осећају напетост, стрес и притисак на послу (59,2% одговора: веома много и много) него они без руководеће функције (44,8%). Разлика између испитаника у осећају напетости и стреса приликом рада у редовним условима је статистички значајна у односу на занимање ($\chi^2=91,710$, $DF=12$, $p<0,01$), пол ($\chi^2=12,425$, $DF=4$, $p=0,014$), старост ($\chi^2=17,239$, $DF=8$, $p=0,028$) и постојање руководеће функције ($\chi^2=45,619$, $DF=4$, $p<0,01$).

Најмање запослених који су приликом обављања посла у условима епидемије COVID 19 напети, под стресом или притиском (одговори: веома много и много) било је у Специјалној болници за болести зависности (39,7%), Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину (42%) и Институту за ментално здравље (44,2%), а највише у Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (91,9%), Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“ (68,6%) и Специјалној болници за интерне болести Младеновац (62,9%), (Табела 12). Установљена је статистички значајна разлика у осећају напетости и стреса приликом рада у условима епидемије код испитаника између различитих болница ($\chi^2=294,659$, $DF=72$, $p<0,01$).

Табела 12. Напетост, стрес или притисак приликом обављања посла у условима епидемије COVID 19, 2020. године

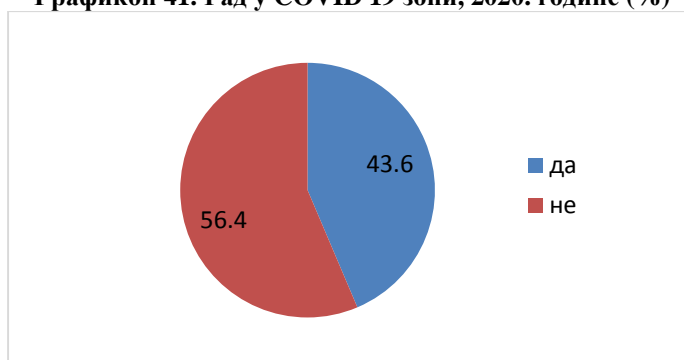
ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Напетост, стрес или притисак приликом обављања посла (%)				
	нимало	мало	умерено	много	веома много
КБЦ „Бежанијска коса“	1.9	2.5	3.7	24.8	67.1
ИКВБ „Дедиње“	5.0	8.7	25.5	27.3	33.5
ГАК „Народни фронт“	6.6	9.8	22.1	21.3	40.2
Универзитетска дечја клиника	6.3	8.5	31.1	25.6	28.5
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	5.2	7.1	34.1	27.7	25.8
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	0.0	16.1	41.9	19.4	22.6
Институт за онкологију и радиологију Србије	6.8	11.1	28.0	24.7	29.4
Институт за ментално здравље	3.3	13.1	39.3	30.3	13.9
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	5.1	5.7	20.6	33.7	34.9
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	5.9	7.8	40.0	28.3	18.0
ИОХБ „Бањица“	6.9	9.6	23.9	23.9	35.6
Институт за неонатологију	8.9	6.7	38.9	17.8	27.8
СБ за интерне болести Младеновац	2.9	7.6	26.7	30.5	32.4
СБ за болести зависности	6.4	12.8	41.0	33.3	6.4
Институт за рехабилитацију	3.4	17.0	34.7	22.2	22.7
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	8.4	12.7	33.1	26.7	19.1
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	7.4	13.2	28.1	27.3	24.0
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	10.1	11.2	32.6	25.8	20.2
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	2.5	12.5	32.5	30.0	22.5
УКУПНО	5.9	9.8	28.9	26.0	29.4

Око 58% здравствених радника је изјавило да приликом обављања посла у условима епидемије COVID 19 осећа напетост, стрес и притисак много и веома много. Половина здравствених сарадника (49,8%), нешто мање административних радника (47,8%) и више од две петине техничких радника (42,3%) навела је да има овакве осећаје. Половина испитаника мушког пола (49,9%) и 56,7% испитаника женског пола навело је да много и веома много осећа напетост, стрес и притисак на послу у условима епидемије. Овакве осећаје има и 56,9% млађих од 35 година, готово исто толико старих од 35 до 54 године и 48,5% испитаника који имају 55 и више година. Испитаници који имају руководећу функцију у већој мери осећају напетост, стрес и притисак на послу у условима епидемије (61,4% одговора: веома много и много) него они без руководеће функције (54,3%). Разлика између испитаника у осећају напетости и стреса приликом рада у условима епидемије COVID 19 је статистички значајна у односу на занимање ($\chi^2=81,471$, $DF=12$, $p<0,01$), пол ($\chi^2=11,786$, $DF=4$, $p=0,019$), старост ($\chi^2=26,055$, $DF=8$, $p=0,001$) и обављање руководеће функције ($\chi^2=24,977$, $DF=4$, $p<0,01$).

Од 3.193 испитаника који су одговорили на питање да ли раде (или су радили) у COVID зони, 43,6% је одговорило потврдно (Графикон 41). Око 11% испитаника није одговорило на ово питање.

Највише запослених који су радили у COVID зони је у Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (95,4%), Специјалној болници за интерне болести Младеновац (76,2%) и Институту за кардиоваскуларе болести „Дедиње“ (73,9%), а најмање у Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику (2,2%), Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину (6,5%) и Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (12,1%), (Табела 13).

Графикон 41. Рад у COVID 19 зони, 2020. године (%)

Болнице у Београду се статистички значајно разликују у погледу ангажовања запослених за рад у COVID зони ($\chi^2=727,560$, $DF=18$, $p<0,001$), што је у складу са званичним одлукама о укључивању болница у COVID режим рада.

Табела 13. Рад у COVID зони по здравственим установама, 2020. године

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Да		Не		Укупно	
	N	%	N	%	N	%
КБЦ „Бежанијска коса“	124	95.4	6	4.6	130	100.0
ИКВБ „Дедиње“	119	73.9	42	26.1	161	100.0
ГАК „Народни фронт“	122	56.2	95	43.8	217	100.0
Универзитетска дечја клиника	138	42.7	185	57.3	323	100.0
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	99	39.0	155	61.0	254	100.0
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	2	6.5	29	93.5	31	100.0
Институт за онкологију и радиологију Србије	56	13.3	364	86.7	420	100.0
Институт за ментално здравље	33	30.8	74	69.2	107	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	94	60.3	62	39.7	156	100.0
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	63	33.5	125	66.5	188	100.0
ИОХБ „Бањица“	250	71.0	102	29.0	352	100.0
Институт за неонатологију	15	18.1	68	81.9	83	100.0
СБ за интерне болести Младеновац	80	76.2	25	23.8	105	100.0
СБ за болести зависности	14	19.4	58	80.6	72	100.0
Институт за рехабилитацију	73	47.7	80	52.3	153	100.0
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	88	40.0	132	60.0	220	100.0
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	12	12.1	87	87.9	99	100.0
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	2	2.2	87	97.8	89	100.0
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	7	21.2	26	78.8	33	100.0
УКУПНО	1391	43.6	1802	56.4	3193	100.0

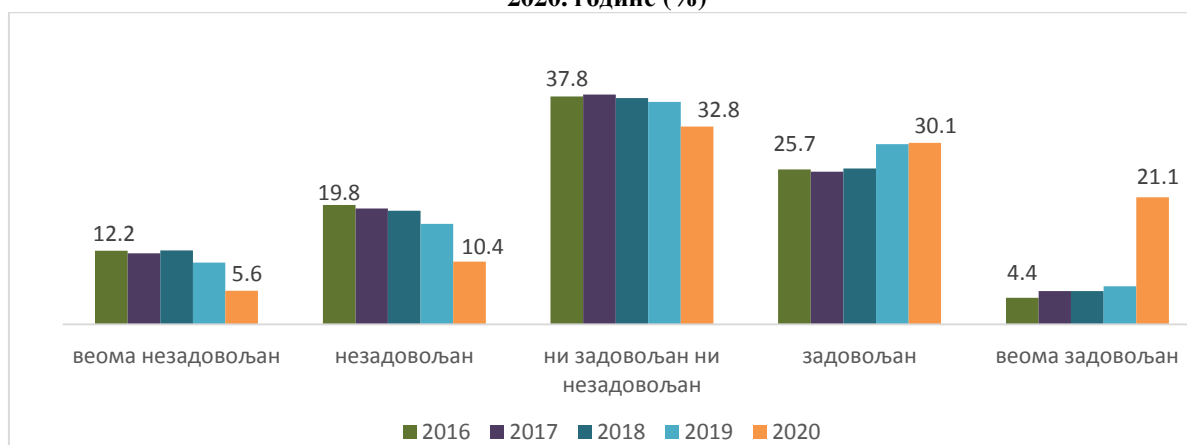
Највећи проценат запослених, 42,2%, као највећи изазов рада у условима епидемије COVID 19 навео је рад у потпуно новим условима, око 40% исцрпљеност због рада под заштитном опремом и 36,7% неизвесност и страх од заразе. Трећина запослених исцрпљеност због обима посла сматрало је изазовом, а нешто мање од петине суочавање са искуствима пацијената. Најмање испитаника сматрало је да су доступност информација (17,1%) и доступност заштитне опреме (13,5%) изазови рада у условима епидемије (Графикон 42).

Графикон 42. Највећи изазови рада у условима епидемије COVID 19, 2020. године (%)

Узимајући све наведено у обзир, 51,2% (1.777) испитаника се изјаснило да је задовољно послом који обављају, 16% је незадовољно (557), а 32,8% (1.138) се изјаснило да нису ни задовољни ни незадовољни (Графикон 43). На ово питање није одговорио 121 испитаник (3,4%).

Графикон 43. Задовољство запослених у болницама у Београду садашњим послом, 2016-2020. године (%)

Готово две трећине анкетираних (65%) не размишља о промени посла. Сваки седми би отишао у иностранство (14,3%), око 12% би радило послове ван здравствене заштите, док би 9% испитаника отишло у приватни сектор здравства (Табела 14). У периоду од 2015. до 2020. године опао је проценат запослених који размишљају о одласку иностранство, међутим тренд није статистички значајан ($b=-1,15$; $\beta=-0,775$, $p=0,07$). У периоду од 2011. до 2020. године приметан је статистички значајан тренд раста удела оних који би отишли у приватни сектор здравства ($b=0,43$; $\beta=0,799$, $p=0,006$), док је проценат оних који би радили послове ван здравствене заштите опао, али не значајно ($b=-0,33$; $\beta=-0,452$, $p=0,190$).

Највише оних који би отишли у приватни сектор здравства, је у Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“ (14,5%), а најмање у Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (1,3%) и Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику (3,4%). Највише оних који би радили ван здравства је у Универзитетској дечјој клиници (16,3%) и Гинеколошко- акушерској клиници „Народни фронт“ (16,2%), а најмање у Специјалној болници за болести зависности (3,8%), Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ и Клиници за

психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“ (по 4%). У иностранство би отишло највише запослених у Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“ (21,8%) и Универзитетској дечјој клиници (21,3%), док је најмање таквих у Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (1,3%) и Институту за ментално здравље (6,6%), (Табела 15).

Табела 14. Мишљење запослених о промени садашњег посла, 2011-2020. године (%)

Мишљење запослених	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Остали би у државном сектору здравства	47.4	49.3	48.1	42.6	38.1	37.3	36.8	35.7	36.9	
Отишли би у приватни сектор здравства	4.5	4.9	5.3	8	4.8	6.2	6.7	8.3	7.4	9.0
Радили би послове ван здравств. заштите	13.7	12.7	13.0	17.2	9.3	10.1	11.5	11.5	10.9	11.7
Отишли би у иностранство					21.7	21.2	20.2	21.3	19.8	14.3
Не размишљају о промени посла	34.4	33	33.6	32.3	26.2	25.3	24.8	23.2	25.0	65.0

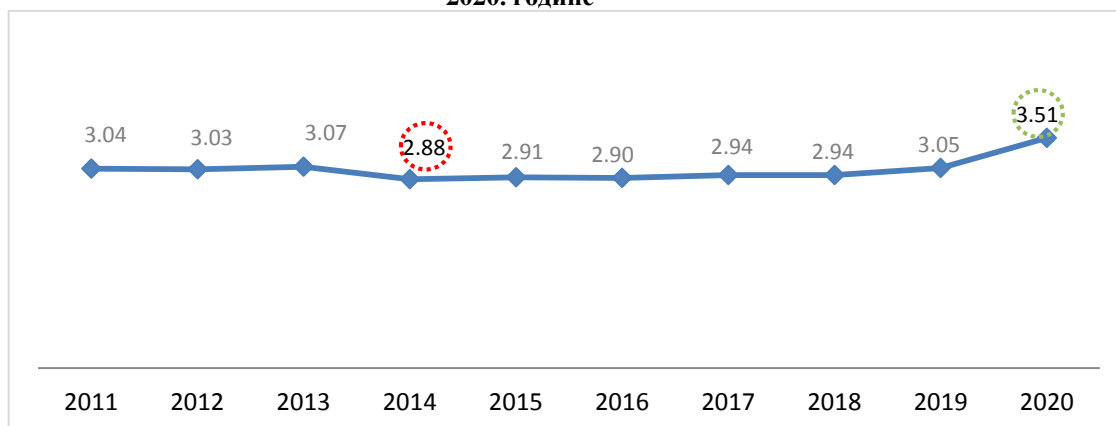
Табела 15. Мишљење запослених о промени садашњег посла, 2020. године (%)

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Да ли планирате			
	отићи у приватни сектор здравства	радити ван здравствене заштите	отићи у иностранство	не размишљају о промени
КБЦ „Бежанијска коса“	1.3	4.0	1.3	93.3
ИКВБ „Дедиње“	10.6	9.9	11.8	67.7
ГАК „Народни фронт“	12.0	16.2	16.6	55.2
Универзитетска дечја клиника	6.5	16.3	21.3	55.9
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	14.5	12.9	15.7	56.9
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	12.9	6.5	12.9	67.7
Институт за онкологију и радиологију Србије	10.6	15.1	16.4	57.9
Институт за ментално здравље	7.4	7.4	6.6	78.7
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	10.9	13.2	21.8	54.0
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	7.9	4.0	14.9	73.3
ИОХБ „Бањица“	9.8	11.7	14.7	63.8
Институт за неонатологију	11.6	14.0	11.6	62.8
СБ за интерне болести Младеновац	6.7	4.8	13.3	75.2
СБ за болести зависности	6.4	3.8	10.3	79.5
Институт за рехабилитацију	3.5	8.8	10.5	77.2
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	8.4	11.2	11.2	69.2
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	12.2	15.4	11.4	61.0
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	3.4	12.4	15.7	68.5
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	5.3	13.2	10.5	71.1
УКУПНО	9.0	11.7	14.3	65.0

О промени посла не размишља већина запослених у Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (93,3%) и готово 80% испитаника у Специјалној болници за болести зависности. Свега нешто више од половине испитаника у Гинеколошко- акушерској клиници „Народни фронт“ (55,2%) не размишља о промени посла. Између здравствених установа у погледу планова запослених да промене посао постоји статистички значајна разлика ($\chi^2=190,466$, $DF=54$, $p<0,001$).

Задовољство запослених радника у београдским болницама, исказано просечном оценом на скали од 1 до 5 (1=веома незадовољан, 5=веома задовољан) износи $3,51 \pm 1,1$ и највеће је у последњих десет година (Графикон 44). Просечна оцена задовољства запослених, у периоду 2011-2019. године, међутим, показује опадајући тренд, који није статистички значајан ($b=-0,008$; $\beta=-0,292$, $p=0,446$).

Графикон 44. Задовољство запослених у болницама у Београду, исказано просечном оценом, 2011-2020. године

Задовољство запослених садашњим послом није исто у свим болницама ($F=45,604$, $DF=18$, $p<0,01$). Просечна оцена задовољства има вредности од 3,15 до 4,99 (Табела 16). Најзадовољнији су запослени у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,99) и Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (4,83). На трећем месту је Институт за ментално здравље (3,95), а затим Специјална болница за болести зависности (3,68) и Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину (3,65). Најмање су задовољни запослени у Гинеколошко- акушерској клиници „Народни фронт“ (3,15), Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ (3,17), Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије (3,19) и Специјалној болници за интерне болести Младеновац (3,21). У односу на претходну годину, у 18 од 19 установа које су обавиле испитивање, просечна оцена задовољства запослених је повећана, а највише у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (са 3,9 на 4,99), Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (са 4,11 на 4,83) и Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину (са 3,05 на 3,65). Једино је у Специјалној болници за интерне болести Младеновац просечна оцена незнатно смањена, са 3,26 на 3,21.

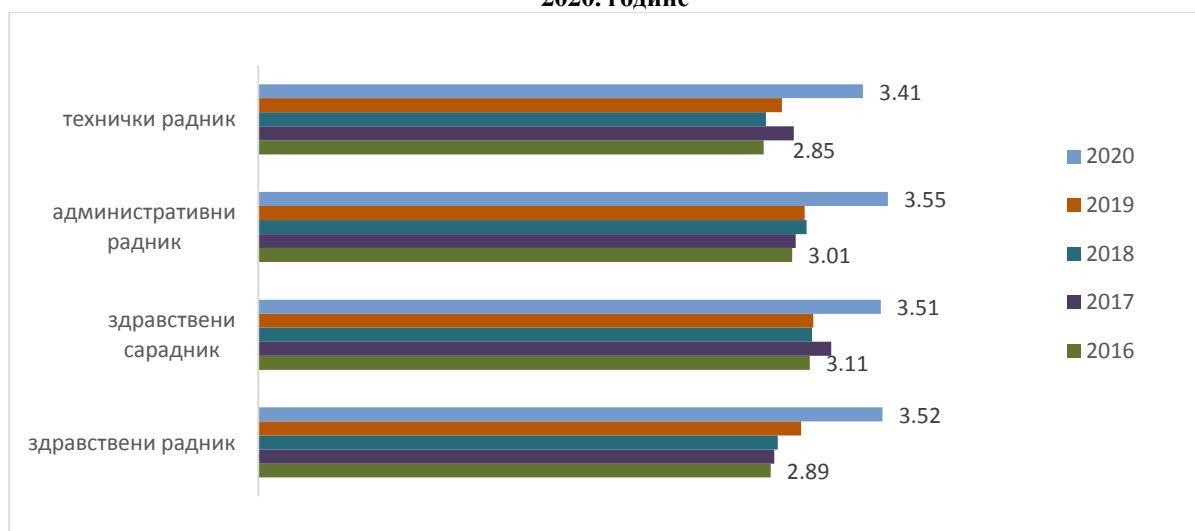
Анализа тренда укупног задовољства запослених за период 2011-2020. године у болницама које су 2020. године извршиле испитивање показала је да је у пет болница задовољство статистички значајно порасло (Клиничко- болнички центар „Бежанијска коса“, Универзитетска дечја клиника, Институт за рехабилитацију, Специјална болница за церебралну парализу и развојну неурологију и Специјална болница за рехабилитацију и ортопедску протетику). У исто толико болница бележи се опадајући тренд задовољства, али без статистичке значајности (Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“, Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Специјална болница за цереброваскуларне болести „Свети Сава“, Специјална болница за интерне болести Младеновац и Специјална болница за болести зависности). У преосталих девет болница уочава се растући тренд укупног задовољства запослених али без статистичке значајности.

Својим послом најзадовољнији су административни радници (3,55) и здравствени радници (3,52). Нешто нижи ниво задовољства исказали су здравствени сарадници (3,51) и технички радници (3,41). У односу на претходну годину задовољство је повећано код запослених свих профила (Графикон 45). Посматрајући неведене четири категорије запослених, нема статистички значајне разлике у задовољству послом ($F=1,362$, $DF=3$, $p=0,252$).

Табела 16. Задовољство запослених у болницама у Београду, 2016-2020. године

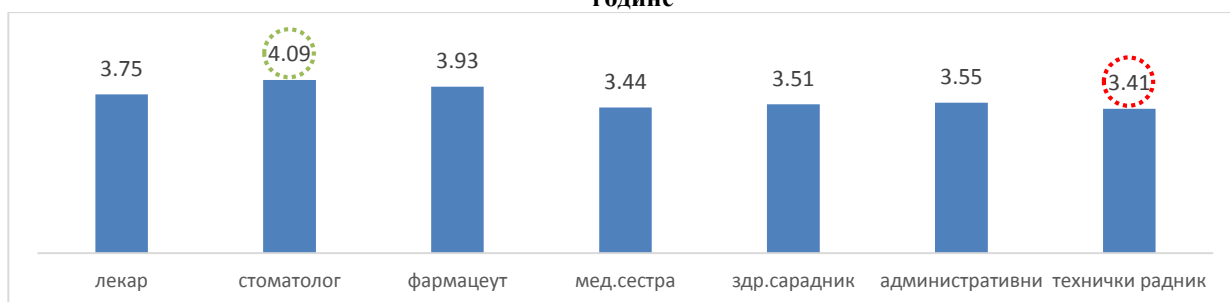
ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2016		2017		2018		2019		2020		
	n	x	n	x	n	x	n	x	n	x	sd
КЦС	2522	2.74	2667	2.86	2930	2.82	2763	2.90			
КБЦ „Др. Драгиша Мишовић-Дедиње“	601	3.07	495	3.05	502	2.88	546	3.04			
КБЦ „Звездара“	937	2.92	998	3.04	942	3.03	954	3.14			
КБЦ „Земун“	580	2.60	599	2.62	606	2.56	593	2.63			
КБЦ „Бежанијска коса“	353	3.36	357	3.11	275	2.96	183	4.11	161	4.83	0.52
ИКВБ „Дедиње“	160	3.14	181	2.98	127	3.89	168	3.90	161	4.99	0.08
ГАК „Народни фронт“	242	2.86	66	2.71	155	2.92	206	3.02	241	3.15	1.17
Универзитетска дечја клиника	168	2.85	274	2.78	372	3.01	374	2.97	344	3.27	1.01
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	268	2.73	329	2.70	342	2.80	263	2.91	256	3.19	1.01
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	28	2.43	25	2.36	29	2.24	38	3.05	31	3.65	1.30
Институт за онкологију и радиологију Србије	467	2.62	490	2.66	453	2.80	474	2.92	459	3.26	1.00
Институт за ментално здравље	129	3.49	146	3.85	129	3.74	155	3.74	120	3.95	0.93
Институт за реуматологију	141	3.30	131	3.45	132	3.25	146	3.59			
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	173	3.31	132	3.35	203	3.29	195	3.03	176	3.52	1.01
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	221	3.21	243	3.27	253	3.13	303	3.56	199	3.58	1.01
ИОХБ „Бањица“	472	2.89	488	2.88	492	2.85	451	2.87	379	3.42	1.08
Институт за неонатологију	130	3.05	121	2.99	140	3.11	149	3.08	89	3.45	0.96
СБ за интерне болести Младеновац	74	2.82	80	3.17	79	3.15	84	3.26	105	3.21	1.14
СБ за болести зависности	96	3.40	64	3.36	98	3.36	96	3.48	78	3.68	1.03
Институт за рехабилитацију	233	3.19	235	3.02	197	3.14	248	3.15	171	3.43	1.12
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	185	2.98	231	2.95	168	3.19	228	3.07	253	3.17	0.98
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	125	3.10	127	2.99	137	3.03	135	3.08	121	3.45	0.97
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	105	2.94	116	2.94	112	3.07	121	3.17	89	3.43	0.93
Завод за психоф. поремећаје и говорну патологију	55	3.40	57	3.67	53	3.42	66	3.32			
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	53	3.13	53	3.21	36	3.28	42	3.36	39	3.51	1.12
Институт за медицину рада Србије	85	3.13	78	3.06	88	3.27	87	3.00			
УКУПНО	8603	2.90	8783	2.94	9050	2.94	9068	3.05	3472	3.51	1.10

Графикон 45. Просечна оцена задовољства послом у односу на занимање испитаника, 2016-2020. године

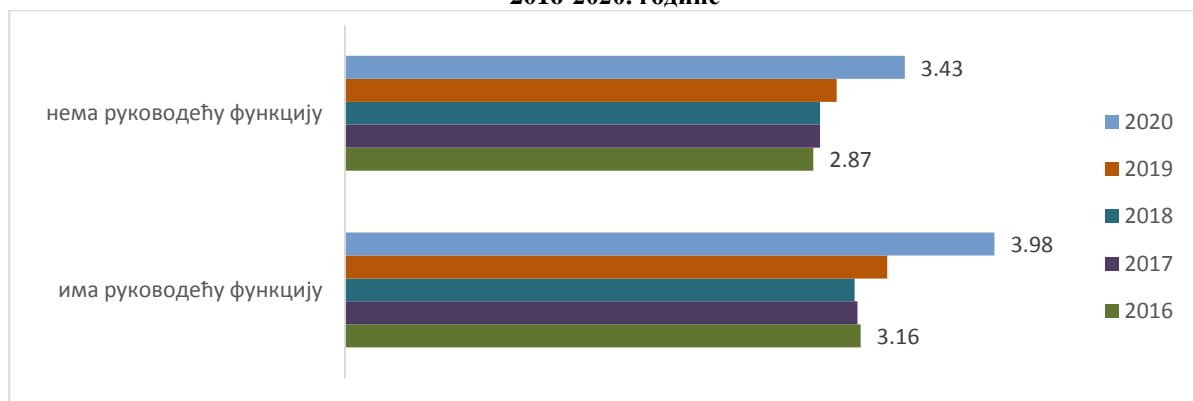
Међу здравственим радницима најзадовољнији су стоматолози (4,09), затим фармацеути (3,93), а најнезадовољније су медицинске сестре- техничари (3,44), (Графикон 46).

Графикон 46. Просечна оцена задовољства послом у односу на занимање испитаника, 2020. године

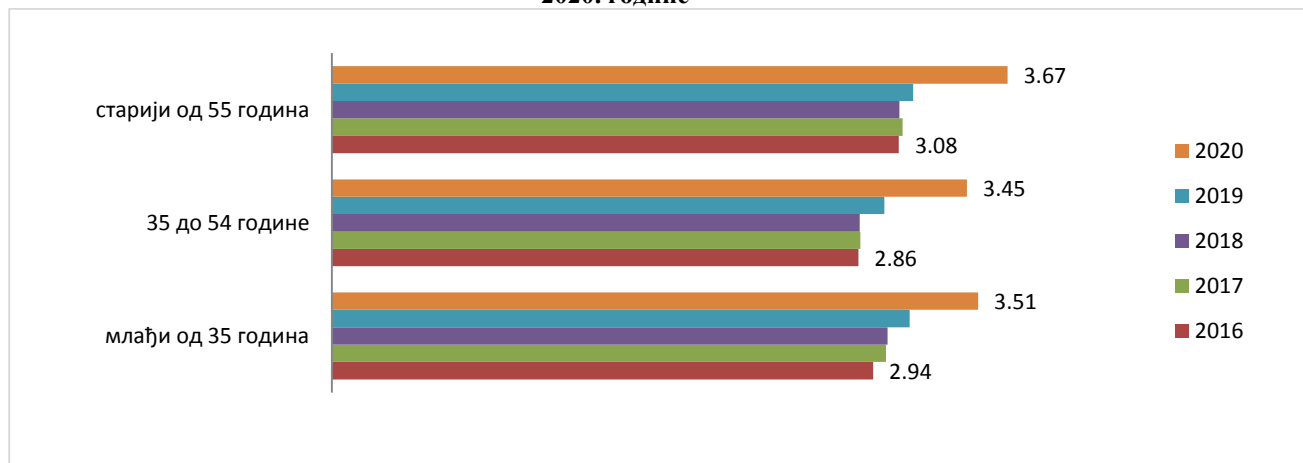
Као и претходне године, својим послом значајно су задовољнији запослени који су на руководећим местима, у односу на запослене који немају руководећу функцију ($F=110,929$, $DF=1$, $p<0,01$), (Графикон 47).

Графикон 47. Просечна оцена задовољства у односу на руководећу функцију испитаника, 2016-2020. године

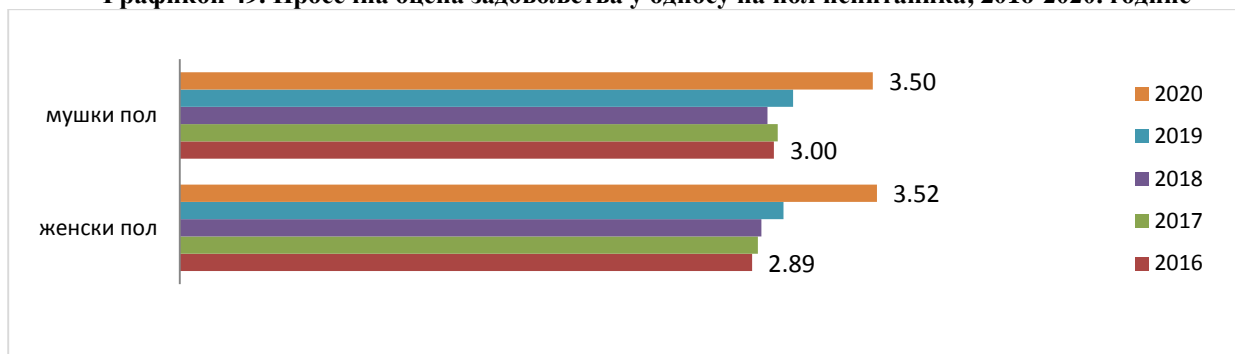
Својим послом најзадовољнији су запослени старији од 55 година (просечна оцена задовољства 3,67), затим млађи од 35 година (3,51), док су запослени старосне доби од 35 до 54 године, са просечном оценом 3,45 најнезадовољнији послом (Графикон 48). Разлика у задовољству послом између запослених у односу на старосну доб је статистички значајна ($F=9,731$, $DF=2$, $p<0,01$). У односу на претходне године приметан је пораст задовољства код свих старосних категорија.

Графикон 48. Просечна оцена задовољства у односу на године старости испитаника, 2016-2020. године

У 2020. години није постојала статистички значајна разлика у задовољству између запослених мушког и женског пола ($F=0,113$, $DF=1$, $p=0,737$). Просечна оцена задовољства послом запослених и мушког (3,5) и женског (3,52) пола порасла је у односу на претходне године (Графикон 49).

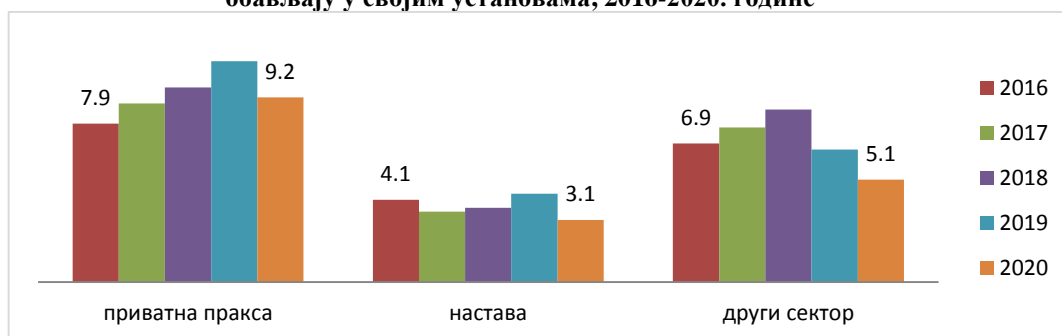
Графикон 49. Просечна оцена задовољства у односу на пол испитаника, 2016-2020. године

Просечна оцена задовољства запослених који раде или су радили у Covid зони износила је 3,53 и нешто је већа него код запослених који су изјавили да нису били ангажовани у Covid зони (3,49). Статистичка разлика у задовољству између ове две групе запослених није утврђена ($F=1,048$, $DF=1$, $p=0,306$).

На питање које се односи на обављање и других послова поред оних које запослени обављају у својим установама, највише испитаника изјавило је да ради у приватној пракси (9,2%), затим у другом сектору (5,1%), док у настави ради 3,1% испитаника (Графикон 50). У односу на претходне године, смањено се удео запослених који имају додатни посао, како у приватној пракси, тако и у настави и другом сектору, што је делом условљено чињеницом да у истраживање нису биле укључене највеће болнице терцијарног нивоа здравствене заштите (КЦС и три КБЦ).

Графикон 50. Процент испитаника који обављају и друге послове поред оних које обављају у својим установама, 2016-2020. године

Највећи проценат запослених се изјаснило да ради у настави у Институту за ментално здравље (8,9%), док у три болнице, Специјалној болници за болести зависности, Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију и Специјалној болници за ендемску нефропатију није било запослених који су изјавили да раде у настави. Запослених који су изјавили да раде у приватној пракси било је највише такође у Институту за ментално здравље (18,7%), а затим и у Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину (12,9%) и Институту за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ (12,3%). Најмање запослених са додатним послом у приватној пракси је било у Клиници за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“ (3,8%) и у Специјалној болници за ендемску нефропатију Лазаревац (4,9%), док у Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ није било испитаника који су изјавили да раде у приватном сектору здравства. У неком другом сектору ради највише запослених у Специјалној болници за

интерне болести Младеновац (9,5%), Институту за рехабилитацију (9%) и Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (8,7%), док у Гинеколошко- акушерској клиници „Народни фронт“ и Специјалној болници за ендемску нефропатију Лазаревац према изјавама испитаника, није било оних који су радили у сектору ван здравствене заштите (Табела 17).

Табела 17. Обављање послова поред посла у здравственој установи, 2020. године

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	У настави		У приватом сектору		У другом сектору	
	п	%	п	%	п	%
КБЦ „Бежанијска коса“	3	1.8	0	0.0	2	1.2
ИКВБ „Дедиње“	4	2.5	14	8.7	14	8.7
ГАК „Народни фронт“	8	3.2	28	11.1	0	0.0
Универзитетска дечја клиника	19	5.4	40	11.3	16	4.5
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	8	2.9	19	7.0	12	4.4
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	2	6.5	4	12.9	2	6.5
Институт за онкологију и радиологију Србије	21	4.2	40	8.1	29	5.9
Институт за ментално здравље	11	8.9	23	18.7	9	7.3
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	1	0.6	20	11.4	7	4.0
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	2	1.0	8	3.8	13	6.2
ИОХБ „Бањица“	12	3.1	47	12.3	23	6.0
Институт за неонатологију	2	2.2	7	7.7	6	6.6
СБ за интерне болести Младеновац	1	1.0	9	8.6	10	9.5
СБ за болести зависности	0	0.0	6	7.4	3	3.7
Институт за рехабилитацију	7	3.9	18	10.1	16	9.0
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	7	2.7	24	9.2	7	2.7
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	0	0.0	13	10.4	9	7.2
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	3	3.4	8	9.0	6	6.7
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	0	0.0	2	4.9	0	0.0
УКУПНО	111	3.1	330	9.2	184	5.1

У настави су највише ангажовани лекари, њих 74 или 13,2% од укупно 560 анкетираних лекара. По један доктор стоматологије и магистар фармације је изјавио да ради у настави. Седам здравствених сарадника (2,7%) и 21 медицинска сестра- техничар (1,1%) су изјавили да су ангажовани у настави.

У приватном сектору, поред посла у здравственој установи, ради 123 лекара (22% од укупног броја лекара), 1 стоматолог (4,5%), 4 фармацеута (12,5%), 147 медицинских сестара- техничара (7,6%), 30 здравствених сарадника (11,7%) и 16 техничких радника (3,9%).

У другим секторима највише раде административни радници и здравствени сарадници (по 7%). Исто је изјавило и 105 медицинских сестара- техничара (5,5%) и 22 техничка радника (5,3%). Од 560 анкетираних лекара, 17 (3%) ради у сектору ван здравствене заштите, као и један (3,1%) од анкетираних 32 фармацеута.

КОМЕНТАРИ ЗАПОСЛЕНИХ

Запослени су имали могућност да у упитник упишу своје предлоге за унапређење квалитета рада и задовољства запослених у здравственим установама. Ову прилику искористило је 312 испитаника (8,7%). Готово сваки десети коментар дали су запослени који су задовољни својим послом. Највише коментара односило се на потребу повећања плате запосленима у болницама, повећања броја запослених, као и побољшања услова и организације рада. Запослени, такође, изражавају незадовољство међуљудским односима и руковођењем и организацијом посла.

Када су у питању услови рада, у великом делу коментара се захтева топли оброк, униформе, заштитну опрему, али и унапређење опремљености, као и побољшање хигијене у болницама. Такође, сматрају да су преоптерећени, како административним пословима, тако и бројем пацијената, што резултује сталним осећајем стреса и премора. Као значајан извор незадовољства наводе и неплаћање прековременог рада и дежурстава. Предлаже се увођење бенефицираног радног стажа за многе запослене у болници. Радници сматрају да би боља сарадња, како међу колегама, тако и са претпостављенима, али и сарадња са запосленима из других здравствених установа и размена искустава и идеја, у многоме допринела унапређењу квалитета рада и задовољству запослених.

Значајан удео запослених коментарише руководећи кадар, при чему истичу да су потребни стручни, обучени и одговорни руководиоци, који адекватно вреднују рад запослених. Такође, жале се на непостојање двосмерне комуникације између извршилаца и руководећег кадра, као и на неподстицање самосталног одлучивања и кажњавање индивидуалности.

У складу са најнижом просечном оценом задовољства сестринског кадра у односу на друге здравствене раднике, оне се у бројним коментарима жале на свој положај, првенствено одсуство вредновања и уважавања њиховог рада. Предлажу запошљавање болничара и транспортних радника, као и повећање броја дежурних сестара викендом и у ноћној смени. Сматрају да је неопходно боље дефинисати стандарде здравствене неге, као и садржај њиховог рада ускладити са образовањем и специјализацијом. Истичу потребу признавања нивоа образовања.

Немедицински радници су незадовољни нижом платом, бројем запослених, као и својим статусом у установи. У делу коментара истиче се присуство дискриминације немедицинског кадра, посебно кад је реч о степену повећања плата, али и могућностима за стручно усавршавање.

Као и претходних година, запослени истичу и да је упитник увек исти и нерепрезентативан. Изнели су и своје неповерење у ово истраживање пишући да нема сврхе да дају своје коментаре, јер сигурно неће бити уважени или да су давали предлоге у претходним испитивањима, али да се ништа није променило.

ЗАКЉУЧАК

У 2020. години испитивање задовољства запослених у здравственим установама у Републици Србији је вршено у условима епидемије заразном болешћу COVID-19. Од укупно 26 београдских болница у државном власништву, анкету је спровело 19 болница, док осталих седам (Универзитетски клинички центар Србије, Клиничко- болнички центар „Др Драгиша Мишовић- Дедиње“, Клиничко- болнички центар „Земун“, Клиничко- болнички центар „Звездара“, Институт за реуматологију, Завод за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Проф. др Цветко Брајовић“ и Институт за медицину рада „Др Драгомир Карајовић“) то нису учиниле због епидемиолошке ситуације. Због тога свако поређење резултата из 2020. године са резултатима из претходног периода, на укупном нивоу, треба тумачити са резервом.

Резултати испитивања задовољства запослених у болницама у Београду у 2020. години показују да је својим послом задовољно нешто више од половине запослених. Трећина испитаника се изјаснила да нису ни задовољни, ни незадовољни, док је

незадовољних 16%. Задовољство запослених исказано просечном оценом износи 3,51 и највеће је од 2011. године. Међутим, просечна оцена укупног задовољства послом у периоду од 2011. до 2019. године показује опадајући тренд без статистичке значајности. Посматрано по појединачним болницама, у 18 од 19 које су извршиле испитивање задовољства запослених, просечна оцена задовољства је повећана у односу на претходну годину, док је у само једној болници незнатно смањена. Рад здравствених радника у условима епидемије и њихова посвећеност контроли нове болести COVID-19, препознати су и признати од стране друштва и ауторитета, што у великој мери може да повећа осећај професионалне вредности и социјалног статуса запослених и промовише њихов радни ентузијазам и унапређење задовољства послом током борбе против епидемије. Оваква веза уочена је и код здравствених радника који су на првој линији борбе против епидемије у другим земљама, што потврђују спроведена истраживања, првенствено у Кини (12). Поред тога, током 2020. године повећане су зараде запослених у систему здравствене заштите, уз исплаћивање новчане стимулације запосленима. По налогу Министарства здравља у већини здравствених установа извршен је пријем кадра. Треба имати у виду да нису све болнице биле укључене у рад са COVID позитивним пацијентима, као и да је једна од мера за спречавање и контролу ширења инфекције била организација рада од куће уколико је могуће. На резултате је могла утицати и промена методологије истраживања, према којој је унос података вршен у самим здравственим установама, док је у Градском заводу за јавно здравље, Београд вршена само анализа достављених база података.

Болнице у Београду се значајно разликују у погледу ангажовања запослених за рад у COVID зони, што је у складу са званичним одлукама о укључивању болница у COVID режим рада. Од укупног броја испитаника, 43,6% је изјавило да раде (или су радили) у COVID зони. Као највећи изазов рада у условима епидемије COVID-19 запослени су навели рад у потпуно новим условима (око 42%), затим исцрпљеност због рада под заштитном опремом (око 40%) и неизвесност и страх од заразе (око 37%). Трећина запослених исцрпљеност због обима посла сматрало је изазовом, а нешто мање од петине суочавање са искуствима пацијената. Најмање испитаника сматрало је да су доступност информација (17%) и доступност заштитне опреме (13,5%) изазови рада у условима епидемије. Одржавањем адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција, као и спровођењем адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције задовољно је готово две трећине запослених. Просечна оцена задовољства са два наведена аспекта задовољства је готово идентична и износи 3,77 односно 3,75. Приметно је да су испитаници у условима епидемије COVID 19 у значајно већој мери осећали напетост, стрес и притисак него приликом обављања посла у редовним околностима.

У периоду од 2015-2020. године опао је проценат запослених који размишљају о одласку иностранство, са 21,7% на 14,3%. У последњих десет година приметан је значајан тренд раста удела оних који би отишли у приватни сектор здравства (са 4,5% на 9%), док је проценат оних који би радили послове ван здравствене заштите опао, али не значајно (са 13,7% на 11,7%).

Својим послом у целини у 2020. години нешто задовољнији су били административни радници (3,55) и здравствени радници (3,52) у односу на здравствене сараднике (3,51) и техничке раднике (3,41). У односу на претходну годину задовољство је повећано код свих профила запослених. Међу здравственим радницима најзадовољнији су стоматолози (4,09) и фармацеути (3,93), затим лекари (3,75), а најнезадовољније су медицинске сестре-техничари (3,44).

Као и претходних година, својим послом значајно су задовољнији запослени који су на руководећим местима, у односу на запослене који немају руководећу функцију. И подаци из литературе показују да је задовољство послом веће што је ниво образовања виши, и да руководиоци обично имају позитивнији став и осећања према послу (13). Лекари имају већу одговорност, али њихов рад може представљати и изазов. Њихов рад

се у већој мери уважава и вреднује, они имају и висок степен аутономије у обављању посла и могућност да доносе одлуке, али и да се професионално развијају и едукују, у односу на друге професије. Резултати других студија такође показују да је степен образовања и руководећа функција у позитивној корелацији са задовољством послом (14, 15). Са друге стране, низак ниво задовољства послом код медицинских сестара-техничара може се објаснити природом и обимом њиховог посла, недостатком социјалне подршке на послу, смањеним могућностима напредовања у каријери и аутономијом у обављању посла, као и чињеницом да су медицинске сестре често изложене и насиљу на радном месту и повредама на раду (16).

Својим послом најзадовољнији су запослени старији од 55 година (просечна оцена задовољства 3,67), затим млађи од 35 година (3,51), док су запослени старосне доби од 35 до 54 године, са просечном оценом 3,45 најнезадовољнији послом. Задовољство послом повећава се након низа година искуства (13). Старији и искуснији запослени су добро прилагођени на посао, имају више самопоуздања и реалнија очекивања. Такође, они објективније сагледавају све оне аспекте посла који могу да представљају извор незадовољства. И у другим студијама показано је да је старија животна доб запослених, а самим тим и веће искуство у позитивној корелацији са задовољством послом (15, 17). Просечна оцена задовољства запослених женског пола (3,52) незнатно је већа у односу на запослене мушкарце (3,50).

Запослени у болницама у Београду, и ове године, су најзадовољнији непосредном сарадњом са колегама (4,10), а затим односом пацијената према њима (4,08). Аспекти посла који се односе на непосредну сарадњу, и међуљудске односе уопште, су посебно важни у здравственим установама, где адекватна комуникација у многоме утиче на здравље пацијената и њихову безбедност. Такође, показано је да адекватна комуникација између особља у здравственим установама и између здравствених радника и пацијената може бити подстицај мотивације запослених, од које зависи и квалитет пружених здравствених услуга и последично задовољство корисника (18).

Запослени у београдским болницама, као и прошле године најмање су задовољни платом (2,96), а затим могућностима за професионални развој и континуирану едукацију (3,37). Финансијска надокнада за рад игра веома важну улогу у задовољству запослених, иако је показано да то не може бити једини фактор који га одређује, те да ће и добро плаћени радници бити незадовољни послом ако нису задовољни и другим аспектима, као што су услови рада, међуљудски односи, могућност напредовања (13). Ипак, задовољство запослених платом има тренд раста почев од 2014. године, када је забележена најнижа просечна оцена задовољства овим аспектом посла, што је највероватније било условљено неповољним економским приликама у земљи као и мерама прописаних Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава према коме је основица за обрачун и исплату плата у јавном сектору смањена за 10% (19). И у другим студијама показано је да је задовољство финансијском надокнадом за рад на ниском нивоу (14, 20, 21), као и да је задовољство платом у позитивној корелацији са општим задовољством запослених (13,15). И степен задовољства могућностима за професионални развој/континуирану едукацију је низак, што је незадовољавајуће, имајући у виду важност сталног стручног усавршавања, посебно здравствених радника.

У односу на претходну годину, радници су били задовољнији свим испитиваним аспектима задовољства, а највећи пораст просечне оцене је забележен, у задовољству расположивим радним временом за рад (просечна оцена повећана са 3,29 на 3,88), финансијском надокнадом за рад (са 2,39 на 2,96) и адекватношћу опреме за рад (са 3,14 на 3,67). Међутим, потребно је још једном нагласити да наведене резултате који се односе на поређење 2020. године са претходним периодом, на укупном нивоу, треба тумачити имајући у виду поменуто ограничења.

Задовољство запослених садашњим послом у целини није исто у свим болницама, али се и ови резултати морају узети са резервом, с обзиром на присутне разлике између

установа у структури запослених према полу, старости, занимању, дужини радног стажа и сл. Такође, болнице у Београду се разликују и према намени, односно врсти обољења која се у њима лече, величини, нивоу здравствене заштите, опремљености, кадровској обезбеђености, што је могло утицати на добијене резултате. У 2020. години најзадовољнији су запослени у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,99) и Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (4,83). На трећем месту је Институт за ментално здравље (3,95), а затим Специјална болница за болести зависности (3,68) и Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину (3,65). Најмање су задовољни запослени у Гинеколошко- акушерској клиници „Народни фронт“ (3,15), Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ (3,17), Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије (3,19) и Специјалној болници за интерне болести Младеновац (3,21). У односу на претходну годину, у 18 од 19 установа које су обавиле испитивање, просечна оцена задовољства запослених је повећана, а највише у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (са 3,9 на 4,99), Клиничко- болничком центру „Бежанијска коса“ (са 4,11 на 4,83) и Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину (са 3,05 на 3,65). Једино је у Специјалној болници за интерне болести Младеновац просечна оцена незнатно смањена, са 3,26 на 3,21.

Анализа тренда укупног задовољства запослених за период 2011-2020. године у болницама које су 2020. године извршиле испитивање показала је да је у пет болница задовољство статистички значајно порасло (Клиничко- болнички центар „Бежанијска коса“, Универзитетска дечја клиника, Институт за рехабилитацију, Специјална болница за церебралну парализу и развојну неурологију и Специјална болница за рехабилитацију и ортопедску протетику). У исто толико болница бележи се опадајући тренд задовољства, али без статистичке значајности (Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“, Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Специјална болница за цереброваскуларне болести „Свети Сава“, Специјална болница за интерне болести Младеновац и Специјална болница за болести зависности). У преосталих девет болница уочава се растући тренд укупног задовољства запослених али без статистичке значајности.

Анализа просечне оцене задовољства у периоду од 2011. године до 2019. године, показала је да је растући тренд присутан за све појединачне аспекте посла (осим аутономије у обављању посла). Статистичка значајност установљена је за растуће трендове просечне оцене задовољства опремом за рад и непосредном сарадњом са колегама. С обзиром да је упитник промењен 2015. године, у петогодишњем периоду од 2015. до 2019. године, статистичка значајност је установљена и за растуће трендове задовољства уважавањем и вредновањем рада и руковођењем и организацијом посла у установи. Интересантно је да када је у питању задовољство послом у целини, просечна оцена има опадајући тренд у периоду од 2011. године до 2019. године, али без статистичке значајности.

У својим коментарима запослени у болницама су истакли своје незадовољство платом, али и преоптерећеност послом због недостатка кадра. Предлози су и да је потребно унапредити услове рада, организацију и руковођење. Такође, желе да буду више поштовани и цењени на радном месту.

На основу добијених резултата испитивања задовољства запослених, Комисија за унапређење квалитета рада сваке здравствене установе, треба да дефинише мере и активности, и да их заједно са руководством установе и свим запосленим спроводи у току године, у циљу унапређења задовољства запослених својим послом. Потребно је применити низ мера са фокусима на адекватној размени информација, тимском раду, обезбеђивању јасноће и разумевања одговорности, континуираној едукацији и професионалном развоју запослених, награђивању и мотивацији, унапређењу организације рада и расподели задатака, као и менаџменту стресом.

ЛИТЕРАТУРА

1. Davis RV. Job satisfaction. In: Jones LK (ed.) *Encyclopaedia of career change and work issues* (PP.142-143). Phoenix, The Oryx press, 1992.
2. Sousa-Poza A. Well-being at work: a cross-sectional study of the levels and determinants of job satisfaction. *Journal of Socio-Economics*. 2000; 29 :517 –38.
3. Irvine D, Evans M. Job satisfaction and turnover among nurses: integrating research findings across studies. *Nurs Res* 1995, 44 (4): 246-253.
4. Goodell T, Van Ess Coeling H: Outcomes of nurses' job satisfaction. *J Nurs Adm* 1994, 24 (11):36-41.
5. Krogstad U, Hofoss D, Veenstra M, Hjortdahl P. Predictors of job satisfaction among doctors, nurses and auxiliaries in Norwegian hospitals: relevance for micro unit culture. *Human Resources for Health* 2006, 4:3.
6. Chou SC, Boldy DP, Lee AH. Measuring job satisfaction in residential aged care. *Int J Qual Health Care*, 2002, 14 (1):49-54.
7. Faragher EB, Cass M, Cooper CL. The relationship between job satisfaction and health: a meta analysis. *Occupational and Environmental Medicine* 2005, 62:105-112.
8. Fisher JAV, Sousa-Poza A. Does Job Satisfaction Improve the Health of Older Workers? New evidence using panel data and objective measures of health. 2005 (unpublished papers).
Доступно на: www.unisg.ch/org/siaw/web.nsf
9. Locke EA. The nature and causes of job satisfaction. In: Dunnette MD (ed.) *Handbook of industrial and organizational psychology*. Chicago: Rand McNally, 1976:1319-1328.
10. Edwards N, Kornacki J, Silversin J. Unhappy doctors: what are the causes and what can be done? *BMJ*, 2002; 324: 835-42.
11. Sutherland VJ, Cooper CL. Job stress, satisfaction, and mental health among general practitioners before and after introduction of the new contract. *BMJ*, 1992; 304:1545.
12. Yu X, Zhao Y, Li Y, Hu C, Xu H, Zhao X and Huang J. Factors Associated With Job Satisfaction of Frontline Medical Staff Fighting Against COVID-19: A Cross-Sectional Study in China. *Front. Public Health*, 2020; 8:426. doi: 10.3389/fpubh.2020.00426
13. Akshay R. *Job Satisfaction among Healthcare Employees in Public and Private Sector Hospitals in Punjab*, Munich, GRIN Verlag, 2014. Доступно на: <http://www.grin.com/en/e-book/281923/job-satisfaction-among-healthcare-employees-in-public-and-private-sector>
14. Lorber M, Svecic BS. Job satisfaction of nurses and identifying factors of job satisfaction in Slovenian Hospitals. *Croat Med J*, 2012; 53: 263-70.
15. Lu Y, Hu X-M, Huang X-L, et al. Job satisfaction and associated factors among healthcare staff: a cross-sectional study in Guangdong Province, China. *BMJ Open* 2016;6: e011388. doi:10.1136/bmjopen-2016-011388.

16. Centers for Disease Control and Prevention National Institute for Occupational Safety and Health Columbia. Exposure to Stress. Occupational Hazards in Hospitals. DHHS (NIOSH) Publication No. 2008–136.
17. Garcia CC et al. Job satisfaction among health care workers: the role of gender and age. *Rev. Latino-Am. Enfermagem*, 2013; 21(6): 1314-20. DOI: 10.1590/0104-1169.3224.2369.
18. Okello and Gilson. Exploring the influence of trust relationships on motivation in the health sector: a systematic review. *Human Resources for Health*, 2015; 13:16.
19. Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава. Сл. гласник РС бр. 116/14.
20. Rad AMM, Moraes AD. Factors affecting employees' job satisfaction in public hospitals. Implications for recruitment and retention. *Journal of General Management*, 2009; 34(4).
21. Nemmaniwar AG, Deshpande MS. Job Satisfaction among Hospital Employees: A Review of Literature. *IOSR Journal of Business and Management*, 2016; 18(6): 27-31. DOI: 10.9790/487X-1806032731.

**ЗАДОВОЉСТВО ЗАПОСЛЕНИХ
РАЗЛИЧИТИМ АСПЕКТИМА ПОСЛА
У БОЛНИЦАМА У БЕОГРАДУ
(исказано просечном оценом),
ВРЕМЕНСКЕ СЕРИЈЕ**

ТАБЕЛАРНИ ПРИЛОГ

**Табела 1. Задовољство запослених опремом у болницама у Београду
у периоду од 2011. до 2020. године - просечна оцена**

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
КЦС	2.72	2.65	2.62	2.64	2.66	2.73	2.75	2.82	2.90	
КБЦ „Др. Драгиша Мишовић- Дедиње“	3.3	3.26	3.31	3.29	3.36	3.36	3.31	3.44	3.48	
КБЦ „Звездара“	2.64	2.76	2.73	2.72	2.84	2.88	3.03	3.07	3.16	
КБЦ „Земун“	2.53	2.51	2.67	2.61	2.52	2.54	2.54	2.55	2.47	
КБЦ „Бежанијска коса“	2.68	2.69	2.48	2.54	3.4	3.52	2.97	3.29	3.94	4.74
ИКВБ „Дедиње“	3.88	3.51	3.43	3.47	3.14	3.56	3.52	4.31	4.17	4.99
ГАК „Народни фронт“	3.26	2.8	3.04	2.94	3.07	3.23	3.25	3.07	3.22	3.39
Универзитетска дечја клиника	2.85	2.53	2.86	2.75	2.96	2.97	3.03	3.26	3.41	3.44
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	3.05	3.27	3.05	3.15	3.14	3.14	3.13	2.98	3.13	3.71
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	3.16	3.42	2.92	2.53	2.65	2.29	2.83	1.83	2.97	3.42
Институт за онкологију и радиологију Србије	2.73	2.89	2.78	2.67	2.63	2.82	2.88	3.14	3.19	3.48
Институт за ментално здравље	3.7	3.74	3.86	3.9	4.12	4.23	4.24	4.28	4.01	4.28
Институт за реуматологију	3.58	3.3	3.43	3.46	3.42	3.66	3.53	3.4	3.80	
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	3.64	3.58	3.64	3.45	3.7	3.51	3.73	3.29	3.07	3.48
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	2.90	3.00	2.91	2.48	2.62	2.60	3.06	3.02	3.82	3.77
ИОХБ „Бањица“	2.35	2.78	2.89	3.01	3.14	2.96	3.01	2.94	3.18	3.74
Институт за неонатологију	3.34	2.95	3.55	3.76	3.59	3.74	3.67	3.68	3.37	3.92
СБ за интерне болести Младеновац	3.30	3.23	3.67	2.82	2.74	2.58	2.75	2.99	3.02	3.00
СБ за болести зависности	3.68	3.5	3.31	3.24	3.32	3.56	3.47	3.45	3.64	3.82
Институт за рехабилитацију	3.00	2.74	2.87	3.71	3.37	3.45	3.27	3.33	3.15	3.36
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	3.06	2.78	2.74	2.91	2.98	2.92	2.84	3.01	2.79	3.14
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	2.81	2.64	2.76	2.92	3.23	3.44	3.18	3.33	3.43	3.61
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	3.11	2.88	2.90	3.10	2.79	2.88	2.99	3.07	3.31	3.74
Завод за психоф. поремећаје и гов.патол	2.2	2.48	2.86	3.15	2.21	2.96	3.51	3.92	3.42	
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	3.27	3.87	3.90	3.47	3.68	3.6	3.75	3.94	3.74	3.92
Институт за медицину рада Србије	2.44	2.54	2.86	2.99	2.83	2.93	3.12	3.08	3.24	
УКУПНО	2.85	2.83	2.87	2.87	2.92	2.99	2.99	3.05	3.15	3.67

**Табела 2. Задовољство запослених простором у болницама у Београду
2020. године- просечна оцена**

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2020
КЦС	
КБЦ „Др. Драгиша Мишовић- Дедиње“	
КБЦ „Звездара“	
КБЦ „Земун“	
КБЦ „Бежанијска коса“	4.64
ИКВБ „Дедиње“	4.99
ГАК „Народни фронт“	3.08
Универзитетска дечја клиника	3.05
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	3.34
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	3.45
Институт за онкологију и радиологију Србије	3.07
Институт за ментално здравље	4.29
Институт за реуматологију	
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	3.52
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	3.89
ИОХБ „Бањица“	3.61
Институт за неонатологију	3.62
СБ за интерне болести Младеновац	2.73
СБ за болести зависности	3.60
Институт за рехабилитацију	3.44
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	3.17
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	3.78
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	3.53
Завод за психоф. поремећаје и гов.патол	
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	3.87
Институт за медицину рада Србије	
УКУПНО	3.51

Табела 3. Задовољство запослених расположивим временом за рад у болницама у Београду у периоду од 2007. до 2020. године - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
КЦС	3.15	3.1	2.99	2.83	2.96	2.91	3	2.98	3.12	
КБЦ „Др. Драгиша Мишовић- Дедиње“	3.11	3.09	3.3	3.26	3.45	3.38	3.43	3.15	3.21	
КБЦ „Звездара“	3.13	3.16	3.04	2.95	3.3	3.15	3.26	3.26	3.28	
КБЦ „Земун“	2.91	2.93	2.98	2.88	2.87	2.91	2.85	2.87	2.78	
КБЦ „Бежанијска коса“	2.88	2.97	2.61	2.66	3.74	3.43	3.1	3.19	3.84	4.66
ИКВБ „Дедиње“	3.69	3.32	3.42	3.31	3.21	3.54	3.29	4.26	4.09	4.99
ГАК „Народни фронт“	3.27	2.78	2.88	3.02	3.05	3.26	3.00	3.21	3.17	3.30
Универзитетска дечја клиника	3.02	2.77	2.98	2.85	3.19	2.98	2.89	3.23	3.31	3.65
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	3.11	3.09	3.19	3.13	3.19	3.14	3.14	3.27	3.16	3.69
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	3.19	3.19	3.08	3.03	3.00	2.75	3.2	2.18	3.43	3.77
Институт за онкологију и радиологију Србије	3.03	3.08	3.07	2.62	2.96	2.99	3.05	3.21	3.27	3.58
Институт за ментално здравље	3.74	3.64	3.83	3.95	4.18	3.99	4.16	4.22	4.02	4.44
Институт за реуматологију	3.52	3.29	3.53	3.3	3.5	3.62	3.56	3.56	3.74	
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	3.40	3.42	3.49	3.32	3.64	3.42	3.89	3.54	3.24	3.76
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	3.69	3.78	3.68	3.32	3.4	3.52	3.74	3.61	4.18	4.16
ИОХБ „Бањица“	2.96	3.07	3.23	3.05	3.25	3.05	3.11	3.27	3.26	3.79
Институт за неонатологију	3.17	2.98	3.28	3.19	3.36	3.35	3.32	3.53	3.32	4.07
СБ за интерне болести Младеновац	3.44	3.59	3.89	2.89	3.32	2.88	3.17	3.48	3.45	3.49
СБ за болести зависности	4.11	3.92	3.71	3.69	3.82	4.01	3.89	3.9	4.07	4.53
Институт за рехабилитацију	3.15	3.02	3.03	3.68	3.59	3.63	3.43	3.57	3.45	3.89
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	3.45	3.25	3.28	3.28	3.35	3.41	3.37	3.44	3.28	3.65
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	3.09	2.86	3.05	2.87	3.52	3.59	3.52	3.55	3.61	4.10
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	3.61	3.63	3.49	3.54	3.86	3.48	3.74	3.92	3.79	4.35
Завод за психоф. поремећаје и гов.патол	2.76	2.74	3.09	3.48	3.11	3.71	3.93	4.19	3.88	
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	3.05	3.51	3.51	3.06	3.37	3.36	3.75	3.72	3.91	3.90
Институт за медицину рада Србије	3.39	3.15	3.41	3.31	3.35	3.49	3.53	3.45	3.53	
УКУПНО	3.16	3.13	3.13	3.01	3.2	3.17	3.19	3.22	3.29	3.88

Табела 4. Задовољство запослених аутономијом у обављању посла у болницама у Београду-просечна оцена, 2007-2020. године

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
КЦС	3.36	3.31	3.28	3.22	3.07	3.09	3.15	3.15	3.31	
КБЦ „Др. Драгиша Мишовић- Дедиње“	3.31	3.34	3.52	3.43	3.3	3.34	3.41	3.27	3.48	
КБЦ „Звездара“	3.28	3.39	3.3	3.32	3.33	3.3	3.36	3.38	3.56	
КБЦ „Земун“	3.03	3.12	3.2	3.13	2.96	3.05	2.95	2.94	2.94	
КБЦ „Бежанијска коса“	3.25	3.20	3.24	3.15	3.65	3.79	3.43	3.42	3.88	4.59
ИКВБ „Дедиње“	3.86	3.59	3.52	3.33	3.12	3.36	3.29	4.35	4.18	4.99
ГАК „Народни фронт“	3.32	2.68	3.06	2.98	2.88	3.05	3.03	3.09	3.23	2.99
Универзитетска дечја клиника	3.22	2.87	3.21	3.15	3.19	3.24	3.08	3.32	3.44	3.33
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	3.30	3.46	3.36	3.46	3.21	3.18	3.25	3.25	3.37	3.46
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	3.31	3.48	3.39	3.37	3.07	2.63	3.21	2.37	3.22	3.64
Институт за онкологију и радиологију Србије	3.19	3.37	3.38	3.03	3.04	3.18	3.15	3.20	3.32	3.45
Институт за ментално здравље	3.75	3.87	3.94	4.08	4.07	3.98	4.1	4.11	3.96	4.07
Институт за реуматологију	3.39	3.29	3.52	3.47	3.33	3.48	3.52	3.54	3.70	
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	3.70	3.68	3.75	3.54	3.79	3.80	4.10	3.69	3.45	3.78
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	3.70	3.64	3.59	3.34	3.16	3.39	3.57	3.39	4.07	3.44
ИОХБ „Бањица“	3.02	3.34	3.34	3.28	3.23	3.12	3.21	3.2	3.34	3.52
Институт за неонатологију	3.33	3.13	3.51	3.40	3.27	3.32	3.42	3.27	3.28	3.39
СБ за интерне болести Младеновац	3.61	3.59	3.95	3.21	3.47	3.18	3.22	3.53	3.35	3.18
СБ за болести зависности	3.90	3.92	3.91	3.66	3.52	3.67	3.72	3.80	3.78	4.03
Институт за рехабилитацију	3.20	3.16	3.22	3.69	3.41	3.52	3.19	3.33	3.37	3.29
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	3.53	3.29	3.32	3.37	3.44	3.48	3.30	3.23	3.51	3.27
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	3.39	3.00	3.17	3.28	3.31	3.29	3.24	3.29	3.37	3.45
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	3.22	3.25	3.22	3.27	3.38	3.27	3.12	3.34	3.39	3.74
Завод за психоф. поремећаје и гов.патол	2.89	2.9	3.23	3.66	2.84	3.8	4.21	4.16	3.73	
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	3.08	3.63	3.57	3.37	3.29	3.36	3.45	3.64	3.62	3.59
Институт за медицину рада Србије	3.44	3.33	3.29	3.43	3.12	3.3	3.24	3.35	3.46	
УКУПНО	3.31	3.32	3.35	3.29	3.2	3.26	3.26	3.27	3.42	3.57

Табела 5. Задовољство запослених платом у болницама у Београду у периоду од 2007. до 2020. године - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
КЦС	2.00	1.99	1.99	1.62	1.71	1.74	1.87	1.96	2.28	
КБЦ „Др. Драгиша Мишовић- Дедиње“	1.88	1.96	1.98	1.71	1.82	1.89	2.04	1.83	2.37	
КБЦ „Звездара“	1.97	2.25	2.11	1.73	1.9	1.94	2.03	2.09	2.49	
КБЦ „Земун“	1.73	1.81	1.96	1.63	1.75	1.84	1.75	1.79	1.93	
КБЦ „Бежанијска коса“	1.73	1.61	1.64	1.37	2.48	2.87	2.04	1.89	3.08	4.25
ИКВБ „Дедиње“	3.07	2.31	2.49	2.28	2.03	2.25	2.21	3.91	3.83	4.99
ГАК „Народни фронт“	2.14	1.77	2.01	1.66	1.93	1.95	2.22	2.06	2.28	2.40
Универзитетска деџа клиника	2.01	2.00	2.00	1.68	1.76	1.89	2.05	2.38	2.33	2.55
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	2.01	1.88	1.92	1.68	1.70	1.84	1.79	1.81	2.14	2.41
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	2.81	2.85	2.82	2.17	2.21	2.07	2.67	2.07	2.92	3.42
Институт за онкологију и радиологију Србије	1.77	1.89	1.85	1.53	1.55	1.71	1.74	1.91	2.13	2.82
Институт за ментално здравље	2.91	2.88	3.22	2.91	3.08	3.13	3.17	3.38	3.50	3.87
Институт за реуматологију	1.94	1.89	2.1	1.85	1.74	1.89	1.92	1.95	2.37	
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	2.08	2.07	2.34	1.8	2.13	2.04	2.34	2.07	2.15	2.67
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	2.89	2.97	2.95	2.08	2.20	2.38	2.81	2.71	3.64	3.62
ИОХБ „Бањица“	1.65	1.8	1.94	1.68	1.81	1.70	1.89	1.96	2.17	2.87
Институт за неонатологију	1.92	1.74	2.36	1.99	1.95	2.01	1.89	2.14	2.29	2.50
СБ за интерне болести Младеновац	2.53	2.57	2.96	1.76	1.77	1.99	2.11	2.59	2.73	3.00
СБ за болести зависности	3.03	2.84	2.74	2.26	2.69	2.35	2.71	2.85	2.95	3.26
Институт за рехабилитацију	2.05	2.00	1.96	2.13	2.26	2.13	2.14	2.46	2.67	2.78
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	2.40	1.94	2.01	1.88	1.84	1.96	1.90	2.23	2.34	2.65
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	1.92	1.70	1.80	1.55	1.81	1.87	1.90	2.03	2.21	2.61
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	1.76	1.80	1.92	1.76	1.72	1.69	1.83	2.00	2.12	2.42
Завод за психоф. поремећаје и гов. патол	1.74	1.62	2.1	2.26	1.99	2.19	2.82	2.74	2.64	
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	2.03	2.37	2.27	2.04	1.99	2.08	2.13	2.74	2.84	3.29
Институт за медицину рада Србије	2.22	1.82	2.25	1.89	1.95	2.07	2.32	2.39	2.62	
УКУПНО	2	2.03	2.07	1.73	1.85	1.93	1.99	2.08	2.41	2.96

Табела 6. Задовољство запослених руковођењем и организацијом рада у установи у болницама у Београду у периоду од 2015. до 2020. године - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2015	2016	2017	2018	2019	2020
КЦС	2.91	2.94	2.97	2.98	3.07	
КБЦ „Др. Драгиша Мишовић- Дедиње“	3.09	3.07	3.11	2.95	3.18	
КБЦ „Звездара“	3.07	3.09	3.17	3.23	3.30	
КБЦ „Земун“	2.69	2.73	2.62	2.51	2.63	
КБЦ „Бежанијска коса“	3.34	3.92	3.29	3.09	3.93	4.43
ИКВБ „Дедиње“	3.01	3.28	3.2	4.31	4.14	4.99
ГАК „Народни фронт“	2.88	2.93	2.96	3.04	3.00	3.00
Универзитетска дечја клиника	2.79	2.72	2.82	3.01	3.09	3.13
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	2.82	2.81	2.70	2.75	2.83	2.97
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	2.48	2.19	2.78	1.86	2.84	3.55
Институт за онкологију и радиологију Србије	2.66	2.78	2.67	2.9	3.07	3.28
Институт за ментално здравље	4.10	3.87	4.12	4.08	3.97	3.97
Институт за реуматологију	3.44	3.67	3.79	3.46	3.90	
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	3.53	3.56	3.84	3.34	3.14	3.79
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	2.85	3.08	3.39	3.15	4.10	3.68
ИОХБ „Бањица“	2.93	2.72	2.82	2.85	2.85	3.30
Институт за неонатологију	2.95	2.85	2.84	2.84	2.81	2.95
СБ за интерне болести Младеновац	3.09	2.49	2.91	3.27	2.94	2.69
СБ за болести зависности	3.32	3.2	3.44	3.39	3.33	3.42
Институт за рехабилитацију	3.28	3.24	3.05	3.1	3.16	3.21
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	3.30	3.23	3.23	3.28	3.22	3.29
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	2.93	3.03	2.85	2.92	3.02	2.99
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	3.08	3.00	2.94	3.15	3.14	3.49
Завод за психоф. поремећаје и гов.патол	2.39	3.4	3.96	3.98	3.27	
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	3.36	3.38	3.42	3.57	3.74	3.47
Институт за медицину рада Србије	2.65	2.54	2.99	3.01	2.91	
УКУПНО	2.97	3.03	3.03	3.03	3.16	3.40

Табела 7. Задовољство запослених могућностима за професионални развој/континуирану едукацију у болницама у Београду у периоду од 2015. до 2020. године - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2015	2016	2017	2018	2019	2020
КЦС	2.97	3.02	3.05	3.06	3.25	
КБЦ „Др. Драгиша Мишовић- Дедиње“	3.20	3.20	3.20	3.04	3.50	
КБЦ „Звездара“	3.03	3.11	3.20	3.21	3.33	
КБЦ „Земун“	2.78	2.87	2.70	2.63	2.81	
КБЦ „Бежанијска коса“	3.59	3.89	3.50	3.31	4.16	4.39
ИКВБ „Дедиње“	3.33	3.29	3.28	4.34	4.29	4.99
ГАК „Народни фронт“	2.70	2.83	2.75	2.99	3.08	3.04
Универзитетска дечја клиника	3.00	3.00	3.05	3.12	3.30	3.23
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	3.17	3.20	3.25	3.06	3.24	3.37
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	2.79	2.70	2.71	2.08	3.06	3.21
Институт за онкологију и радиологију Србије	2.97	3.14	3.08	3.18	3.28	3.38
Институт за ментално здравље	4.09	3.94	4.20	4.17	4.08	4.19
Институт за реуматологију	3.20	3.48	3.56	3.37	3.70	
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	3.97	3.91	4.07	3.80	3.33	3.58
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	2.79	2.93	3.28	3.15	4.11	3.36
ИОХБ „Бањица“	3.07	2.93	2.83	2.88	3.16	3.33
Институт за неонатологију	3.22	3.32	3.14	3.24	3.19	2.99
СБ за интерне болести Младеновац	2.94	2.53	2.88	3.23	3.06	2.66
СБ за болести зависности	3.15	3.00	3.23	3.34	3.13	3.41
Институт за рехабилитацију	3.16	3.29	2.99	3.14	3.12	2.93
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	3.17	3.25	2.88	3.08	3.11	2.84
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	2.60	2.69	2.56	2.62	2.88	2.66
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	3.06	3.02	3.07	3.24	3.28	3.11
Завод за психоф. поремећаје и гов.патол	2.65	3.29	3.56	3.85	3.42	
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	3.46	3.49	3.45	3.71	3.67	3.38
Институт за медицину рада Србије	3.28	3.19	3.42	3.24	3.38	
УКУПНО	3.05	3.13	3.11	3.12	3.32	3.37

Табела 8. Задовољство запослених уважавањем и вредновањем њиховог рада у болницама у Београду од 2015. до 2020. године - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2015	2016	2017	2018	2019	2020
КЦС	2.79	2.81	2.83	2.87	2.96	
КБЦ „Др. Драгиша Мишовић- Дедиње“	2.99	3.05	3.12	2.98	3.12	
КБЦ „Звездара“	2.99	3.08	3.07	3.14	3.25	
КБЦ „Земун“	2.6	2.66	2.52	2.57	2.59	
КБЦ „Бежанијска коса“	3.34	3.76	3.15	3.01	3.76	4.58
ИКВБ „Дедиње“	2.69	2.92	2.88	4.29	4.08	4.99
ГАК „Народни фронт“	2.60	2.72	2.56	2.86	2.91	3.04
Универзитетска деџа клиника	2.65	2.71	2.76	2.99	2.95	3.42
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	2.79	2.75	2.79	2.83	2.82	3.34
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	2.79	2.71	2.75	2.07	2.89	3.68
Институт за онкологију и радиологију Србије	2.59	2.86	2.75	2.91	2.92	3.49
Институт за ментално здравље	3.97	3.86	3.96	4.01	3.81	4.11
Институт за реуматологију	2.93	3.34	3.21	3.19	3.38	
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	3.51	3.36	3.81	3.43	3.21	3.85
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	2.84	3.22	3.32	3.14	4.05	3.61
ИОХБ „Бањица“	2.80	2.67	2.87	2.77	2.84	3.51
Институт за неонатологију	2.89	2.92	2.93	3.08	3.38	3.14
СБ за интерне болести Младеновац	3.16	2.63	2.96	3.27	2.93	3.16
СБ за болести зависности	3.35	3.23	3.46	3.38	3.32	3.81
Институт за рехабилитацију	3.12	3.27	2.87	2.97	3.10	3.24
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	2.89	2.98	2.98	3.04	3.06	3.52
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	2.76	2.93	2.73	2.71	2.93	3.12
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	2.68	2.65	2.83	3.03	2.93	3.46
Завод за психоф. поремећаје и гов.патол	2.54	3.36	4.05	4.15	3.26	
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	3.10	2.96	3.06	3.75	3.28	3.37
Институт за медицину рада Србије	2.66	2.77	2.67	3.01	2.99	
УКУПНО	2.85	2.95	2.93	2.98	3.08	3.57

Табела 9. Задовољство запослених непосредном сарадњом са колегама у болницама у Београду у периоду од 2007. до 2020. године - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
КЦС	3.59	3.56	3.56	3.46	3.72	3.71	3.7	3.74	3.76	
КБЦ „Др. Драгиша Мишовић- Дедиње“	3.47	3.57	3.58	3.59	3.72	3.86	3.88	3.84	3.81	
КБЦ „Звездара“	3.43	3.55	3.51	3.42	3.75	3.8	3.8	3.84	3.91	
КБЦ „Земун“	3.32	3.36	3.39	3.34	3.52	3.53	3.39	3.38	3.36	
КБЦ „Бежанијска коса“	3.43	3.43	3.51	3.28	3.93	4.37	3.9	4.01	4.35	4.55
ИКВБ „Дедиње“	3.91	3.61	3.64	3.59	3.7	3.81	3.7	4.33	4.39	4.98
ГАК „Народни фронт“	3.42	2.96	3.2	3.27	3.56	3.77	3.51	3.6	3.71	3.74
Универзитетска дечја клиника	3.36	3.04	3.38	3.37	3.61	3.59	3.59	3.54	3.62	4.00
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	3.50	3.66	3.60	3.60	3.68	3.55	3.77	3.79	3.70	3.98
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	3.45	3.48	3.5	3.53	3.11	2.86	3.36	2.55	3.53	4.19
Институт за онкологију и радиологију Србије	3.33	3.52	3.45	3.24	3.65	3.64	3.59	3.64	3.77	3.99
Институт за ментално здравље	3.87	3.91	3.96	4.06	4.27	4.13	4.3	4.31	4.10	4.23
Институт за реуматологију	3.63	3.43	3.65	3.66	3.86	3.89	3.94	3.79	3.99	
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	3.69	3.78	3.86	3.6	4.07	4.03	4.11	3.93	3.95	4.25
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	3.75	3.75	3.76	3.55	3.76	3.94	3.96	3.96	4.36	4.40
ИОХБ „Бањица“	3.23	3.42	3.44	3.45	3.69	3.51	3.62	3.62	3.62	4.02
Институт за неонатологију	3.41	3.4	3.55	3.62	3.54	3.83	3.84	3.97	3.99	4.02
СБ за интерне болести Младеновац	3.76	3.73	3.9	3.38	3.81	3.47	3.73	3.83	3.93	4.10
СБ за болести зависности	3.98	3.78	3.81	3.64	3.71	3.92	3.66	3.88	3.82	4.20
Институт за рехабилитацију	3.56	3.42	3.66	3.8	3.86	3.88	3.65	3.72	3.71	4.00
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	3.61	3.64	3.41	3.59	3.64	3.86	3.80	3.89	3.86	3.87
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	3.62	3.53	3.43	3.54	3.98	3.90	3.74	3.88	3.82	4.10
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	3.23	3.27	3.43	3.55	3.67	3.88	3.65	3.73	3.87	4.20
Завод за психоф. поремећаје и гов. патол	3.00	2.92	3.22	3.72	3.07	3.96	4.18	4.37	3.94	
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	3.17	3.48	3.66	3.65	3.65	3.81	3.74	3.94	3.88	4.15
Институт за медицину рада Србије	3.43	3.33	3.58	3.63	3.46	3.61	3.67	3.64	3.63	
УКУПНО	3.50	3.52	3.54	3.48	3.71	3.76	3.73	3.76	3.80	4.10

Табела 10. Задовољство запослених односом пацијената према њима у болницама у Београду од 2015. до 2019. године - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2015	2016	2017	2018	2019	2020
КЦС	3.47	3.40	3.46	3.46	3.83	
КБЦ „Др. Драгиша Мишовић- Дедиње“	3.59	3.65	3.66	3.54	4.00	
КБЦ „Звездара“	3.52	3.35	3.48	3.53	3.82	
КБЦ „Земун“	3.32	3.17	3.14	3.08	3.39	
КБЦ „Бежанијска коса“	3.86	3.90	3.61	3.49	4.24	4.53
ИКВБ „Дедиње“	3.50	3.73	3.73	4.29	4.43	4.98
ГАК „Народни фронт“	3.32	3.30	3.18	3.22	3.64	3.54
Универзитетска дечја клиника	3.29	3.32	3.44	3.37	3.76	3.93
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	3.45	3.27	3.39	3.47	3.68	3.94
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	3.88	3.31	3.81	3.27	3.87	4.25
Институт за онкологију и радиологију Србије	3.27	3.55	3.54	3.65	3.93	4.06
Институт за ментално здравље	4.45	4.23	4.26	4.34	4.25	4.53
Институт за реуматологију	3.43	3.48	3.61	3.45	3.96	
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	3.97	3.97	4.09	3.89	3.98	4.07
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	3.87	3.77	4.05	3.91	4.43	4.22
ИОХБ „Бањица“	3.50	3.35	3.34	3.50	3.82	3.87
Институт за неонатологију	3.68	4.10	4.08	4.01	4.26	4.67
СБ за интерне болести Младеновац	3.22	3.17	3.37	3.62	3.67	3.56
СБ за болести зависности	3.78	3.99	4.00	3.99	4.05	4.40
Институт за рехабилитацију	3.99	3.90	3.84	3.76	3.82	3.93
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	3.68	3.77	3.73	3.67	4.05	3.91
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	3.83	3.93	3.80	3.95	4.16	4.26
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	4.07	4.07	4.09	3.81	4.28	4.38
Завод за психоф. поремећаје и гов.патол	3.59	4.04	4.09	4.43	4.28	
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	3.52	3.47	3.57	3.75	3.95	3.86
Институт за медицину рада Србије	3.98	3.86	3.97	3.91	4.62	
УКУПНО	3.54	3.52	3.55	3.55	3.89	4.08

Табела 11. Задовољство запослених одржавањем адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција у болницама у Београду 2020. године- просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2020
КЦС	
КБЦ „Др. Драгиша Мишовић- Дедиње“	
КБЦ „Звездара“	
КБЦ „Земун“	
КБЦ „Бежанијска коса“	4.51
ИКВБ „Дедиње“	4.99
ГАК „Народни фронт“	3.78
Универзитетска дечја клиника	3.52
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	3.53
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	3.48
Институт за онкологију и радиологију Србије	3.58
Институт за ментално здравље	4.29
Институт за реуматологију	
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	3.57
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	4.10
ИОХБ „Бањица“	3.92
Институт за неонатологију	4.16
СБ за интерне болести Младеновац	2.95
СБ за болести зависности	4.14
Институт за рехабилитацију	3.26
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	3.39
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	3.98
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	3.06
Завод за психоф. поремећаје и гов.патол	
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	4.12
Институт за медицину рада Србије	
УКУПНО	3.77

Табела 12. Задовољство запослених спровођењем адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID 19 инфекције у болницама у Београду 2020. године- просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2020
КЦС	
КБЦ „Др. Драгиша Мишовић- Дедиње“	
КБЦ „Звездара“	
КБЦ „Земун“	
КБЦ „Бежанијска коса“	4.51
ИКВБ „Дедиње“	4.99
ГАК „Народни фронт“	3.45
Универзитетска дечја клиника	3.60
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	3.43
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	3.90
Институт за онкологију и радиологију Србије	3.55
Институт за ментално здравље	4.32
Институт за реуматологију	
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	3.68
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	4.21
ИОХБ „Бањица“	3.71
Институт за неонатологију	4.02
СБ за интерне болести Младеновац	3.30
СБ за болести зависности	4.16
Институт за рехабилитацију	3.33
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	3.51
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	3.71
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	3.24
Завод за психоф. поремећаје и гов.патол	
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	3.97
Институт за медицину рада Србије	
УКУПНО	3.75

Табела 15. Задовољство запослених у болницама у Београду, 2013- 2020. године

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		
	n	x	n	x	n	x	n	x	n	x	n	x	n	x	n	x	sd
КЦС	3138	3.03	2691	2.75	2835	2.76	2522	2.74	2667	2.86	2930	2.82	2763	2.90			
КБЦ „Др. Драгиша Мишовић-Дедиње“	697	3.14	658	3.10	666	3.13	601	3.07	495	3.05	502	2.88	546	3.04			
КБЦ „Звездара“	960	3.03	913	2.80	930	2.92	937	2.92	998	3.04	942	3.03	954	3.14			
КБЦ „Земун“	649	2.93	613	2.82	649	2.66	580	2.60	599	2.62	606	2.56	593	2.63			
КБЦ „Бежанијска коса“	291	2.73	235	2.57	148	3.61	353	3.36	357	3.11	275	2.96	183	4.11	161	4.83	0.52
ИКВБ „Дедиње“	169	3.30	128	3.23	171	2.96	160	3.14	181	2.98	127	3.89	168	3.90	161	4.99	0.08
ГАК „Народни фронт“	210	3.02	178	2.71	225	2.91	242	2.86	66	2.71	155	2.92	206	3.02	241	3.15	1.17
Универзитетска дечја клиника	303	2.89	385	2.84	390	2.89	168	2.85	274	2.78	372	3.01	374	2.97	344	3.27	1.01
Институт за здр. заш. мајке и детета Србије	440	3.02	365	2.83	404	2.89	268	2.73	329	2.70	342	2.80	263	2.91	256	3.19	1.01
Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину	39	3.26	36	2.89	29	2.86	28	2.43	25	2.36	29	2.24	38	3.05	31	3.65	1.30
Институт за онкологију и радиологију Србије	449	2.92	431	2.57	427	2.58	467	2.62	490	2.66	453	2.80	474	2.92	459	3.26	1.00
Институт за ментално здравље	151	3.72	138	3.80	159	3.95	129	3.49	146	3.85	129	3.74	155	3.74	120	3.95	0.93
Институт за реуматологију	155	3.45	128	3.23	165	3.26	141	3.30	131	3.45	132	3.25	146	3.59			
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	206	3.49	169	3.20	184	3.47	173	3.31	132	3.35	203	3.29	195	3.03	176	3.52	1.01
Клиника за психијатрију „Др Лаза Лазаревић“	299	3.41	224	2.93	227	2.95	221	3.21	243	3.27	253	3.13	303	3.56	199	3.58	1.01
ИОХБ „Бањица“	376	3.03	455	2.96	443	2.83	472	2.89	488	2.88	492	2.85	451	2.87	379	3.42	1.08
Институт за неонатологију	143	3.26	135	3.31	132	3.12	130	3.05	121	2.99	140	3.11	149	3.08	89	3.45	0.96
СБ за интерне болести Младеновац	108	3.83	91	2.82	88	3.22	74	2.82	80	3.17	79	3.15	84	3.26	105	3.21	1.14
СБ за болести зависности	79	3.59	91	3.20	83	2.99	96	3.40	64	3.36	98	3.36	96	3.48	78	3.68	1.03
Институт за рехабилитацију	153	2.90	182	3.31	229	3.16	233	3.19	235	3.02	197	3.14	248	3.15	171	3.43	1.12
Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“	154	3.07	196	2.96	189	2.89	185	2.98	231	2.95	168	3.19	228	3.07	253	3.17	0.98
СБ за церебралну парализу и развојну неурологију	135	2.86	136	2.66	142	3.03	125	3.10	127	2.99	137	3.03	135	3.08	121	3.45	0.97
СБ за рехабилитацију и ортопедску протетику	93	2.87	107	2.89	136	3.01	105	2.94	116	2.94	112	3.07	121	3.17	89	3.43	0.93
Завод за психоф. поремећаје и гов.патол	69	2.78	68	3.34	70	2.70	55	3.40	57	3.67	53	3.42	66	3.32			
СБ за ендемску нефропатију Лазаревац	72	3.28	52	3.19	72	3.19	53	3.13	53	3.21	36	3.28	42	3.36	39	3.51	1.12
Институт за медицину рада Србије	84	3.31	92	3.11	93	3.02	85	3.13	78	3.06	88	3.27	87	3.00			
УКУПНО	9622	3.07	8897	2.88	9286	2.91	8603	2.90	8783	2.94	9050	2.94	9068	3.05	3472	3.51	1.10